

Řešení účetních odpisů veřejné vysoké školy XY v informačním systému SAP

Monika Vašíková

Bakalářská práce
2012



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Monika VAŠÍKOVÁ**
Osobní číslo: **M09575**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Téma práce: **Řešení účetních odpisů veřejné vysoké školy XY
v informačním systému SAP**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte literární průzkum týkající se dlouhodobého majetku.

II. Praktická část

- Charakterizujte situaci veřejné vysoké školy XY.
- Provedte analýzu finančního stavu veřejné vysoké školy XY.
- Zhodnoťte výsledky analýzy a navrhněte možnosti řešení odpisování dlouhodobého majetku.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

PRUDKÝ, P. a LOŠÁK, M. Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2010. 269 s. ISBN 978-80-7263-596-2.
RŮŽIČKOVÁ, R. Neziskové organizace. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.
STUHLÍKOVÁ, H. a KOMRSKOVÁ, S. Zdaňování neziskových organizací. 5. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2007. 311 s. ISBN 978-80-7263-391-3.
SVOBODOVÁ, J. a kol. Účtová osnova, České účetní standardy: postupy účtování pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Olomouc: ANAG, 2009. 317 s. ISBN 978-80-7263-507-8.
VALOUCH, P. Účetní a daňové odpisy 2011. 6. vyd. Praha: Grada, 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3803-1.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zdeněk Raška, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 2. dubna 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 18. května 2012

Ve Zlíně dne 2. dubna 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka



prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15. 5. 2012

Radl'ou' /

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výtěžku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k výši výtěžku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na optimální stanovení účetních odpisů veřejné vysoké školy XY v informačním systému SAP. Veřejná vysoká škola snižuje výši účetních odpisů o hodnotu majetku pořízeného z dotace. Pro jednotlivé druhy financování má definovány odpisové oblasti. Práce porovnává dvě řešení nastavení informačního systému. V prvním řešení není definována samostatná oblast pro hodnotu majetku pořízeného z vlastních zdrojů, stejné nastavení kopíruje i účtování odpisů. Druhé řešení obsahuje odpisové oblasti pro všechny zdroje financování dlouhodobého majetku.

Klíčová slova: účetní odpis, dlouhodobý majetek, vstupní cena, zůstatková cena, technické zhodnocení

ABSTRACT

This bachelor thesis concentrates on optimal determination of accounting depreciation in the SAP information system at a XY public higher education institution. The public higher education institution decreases the amount of accounting depreciation for the asset value acquired from a grant. It has individual financing types defined for depreciation fields. The thesis compares two different solutions of information system setting. Within the first solution is not defined individual field for asset value acquired from own sources, the same setting is done for the depreciation accounting. The second solution includes the depreciation fields for all long-term property financial sources.

Keywords: accounting depreciation, long-term property, acquisition price, residual price, technical appreciation

Děkuji vedoucímu práce Ing. Zdeňku Raškovi Ph.D. za cenné rady a připomínky, které mi poskytl při zpracování této práce. Mé poděkování rovněž patří všem, kteří mi při práci pomáhali a podporovali mě.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DLOUHODOBÝ MAJETEK	12
1.1 DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK.....	12
1.2 DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK.....	14
1.3 DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK.....	16
1.4 DLOUHODOBÝM MAJETKEM NEJSOU.....	17
2 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	18
2.1 VYMEZENÍ TVORBY OBSAHU POŘIZOVACÍ CENY DLOUHODOBÉHO NEHMOTNÉHO A HMOTNÉHO MAJETKU.....	18
2.2 POŘIZOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	21
3 ODPISOVÁNÍ MAJETKU	23
3.1 ODPISY DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	25
3.1.1 Rovnoměrné odpisy.....	26
3.1.2 Zrychlené odpisy.....	27
3.1.3 Výkonové odpisy.....	28
3.2 UKONČENÍ ODPISOVÁNÍ.....	28
4 VYŘAZOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
5 VEŘEJNÁ VYSOKÁ ŠKOLA	32
5.1 VEŘEJNÁ VYSOKÁ ŠKOLA XY.....	32
5.2 VÝVOJ POČTU STUDENTŮ A ZAMĚSTNANCŮ VVŠ XY.....	34
6 FINANČNÍ ANALÝZA STAVU VVŠ	36
6.1 ANALÝZA MAJETKOVÉ STRUKTURY.....	36
6.2 ANALÝZA FINANČNÍ STRUKTURY.....	38
6.3 ANALÝZA VÝNOSŮ.....	39
6.4 ANALÝZA NÁKLADŮ.....	42
6.5 ANALÝZA VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ.....	44
6.6 ZÁVĚR ANALÝZY.....	45
7 DLOUHODOBÝ MAJETEK VEŘEJNÉ VYSOKÉ ŠKOLY XY	46
7.1 ÚČTOVÁNÍ – POŘÍZENÍ INVESTIČNÍHO MAJETKU.....	47
7.2 ÚČETNÍ ODPISOVÁNÍ.....	47
7.3 INFORMAČNÍ SYSTÉM SAP.....	48
8 NASTAVENÍ IS SAP – PŮVODNÍ ŘEŠENÍ	50

8.1	ODPISOVÉ OBLASTI	50
8.2	TŘÍDY MAJETKU	51
8.3	ZALOŽENÍ KARTY NEDOKONČENÉ INVESTICE	52
8.4	ZAUČTOVÁNÍ FAKTURY	54
8.5	ZAŘAZENÍ MAJETKU	54
8.6	ÚČTOVÁNÍ ODPISŮ.....	60
8.7	FORMULACE ŘEŠENÉHO PROBLÉMU.....	61
9	NASTAVENÍ IS SAP - NOVÉ ŘEŠENÍ	64
9.1	TRANSAKCE ZAMCAL.....	65
9.2	TRANSAKCE ZAM_MODPIS.....	67
9.3	ZAUČTOVÁNÍ ODPISŮ	69
9.4	SHRnutí.....	72
	ZÁVĚR	73
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	75
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	76
	SEZNAM ROVNIC	78
	SEZNAM OBRÁZKŮ	79
	SEZNAM TABULEK.....	80
	SEZNAM PŘÍLOH.....	81

ÚVOD

Ve své bakalářské práci se zabývám řešením účetních odpisů v informačním systému SAP v prostředí veřejné vysoké školy. Veřejná vysoká škola se řídí vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Účetní odpisy v neziskové sféře mají svá specifika, která se týkají například rozdílů z titulu přijetí dotace.

Veřejná vysoká škola nemá ocenění majetku určeno a o zařazení do kategorie dlouhodobého majetku rozhoduje na základě vlastního uvážení, které stanoví ve vnitřní směrnici. Při rozhodování platí především hledisko významnosti. Majetek je oceňován zejména pořizovací cenou, která zahrnuje na rozdíl od podnikatelské sféry například i přijatou dotaci na pořízení dlouhodobého majetku, úroky z úvěru aj.

Dotace vstupuje do pořizovací ceny majetku a současně zvýší vlastní jmění. Účetní jednotka sestavuje odpisový plán, na jehož základě je majetek postupně odpisován do nákladů. Účetní odpisy by měly vyjadřovat míru opotřebení, jejich výše obvykle ovlivňuje i předpokládaná doba upotřebitelnosti. Odpisy se počítají z celé pořizovací ceny, poměrná část připadající na pořízení z dotace současně zvyšuje výnosy. Je-li majetek uhrazen celý z dotace, rovná se výše účetních odpisů výnosům, zároveň dochází ke snížení vlastního jmění.

Teoretická část práce se věnuje literárnímu průzkumu, je zde popsáno členění majetku, jeho pořizování, způsob odpisování. V praktické části se věnuji nastavení účetních odpisů v informačním systému veřejné vysoké školy. Uvádím nastavení jednotlivých odpisových oblastí podle způsobu financování dlouhodobého majetku. V prvním způsobu řešení je výše účetních odpisů majetku pořízeného z vlastních zdrojů stanovena rozdílem účetních odpisů a jednotlivých dotačních oblastí. Druhý způsob řešení má vytvořenu samostatnou odpisovou oblast pro část pořízenou z vlastních zdrojů a výše celkových odpisů se pak rovná součtu odpisů v jednotlivých oblastech. Závěrečná část práce porovnává oba způsoby nastavení účetních odpisů v informačním systému SAP.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DLOUHODOBÝ MAJETEK

Problematika odpisů se týká pouze dlouhodobého majetku. Z tohoto důvodu je nezbytné především správné vymezení pojmu dlouhodobý majetek. Poněkud odlišným způsobem vymezují dlouhodobý majetek účetní předpisy a poněkud jinak daňové předpisy. (Valouch, 2011, s. 10)

Vzhledem k rozsahu práce se budeme dále zabývat pouze majetkem z účetního hlediska.

Dlouhodobý majetek (v rozvaze značený jako stálá aktiva) je takový majetek, který slouží organizaci dlouhou dobu (obvykle déle než 1 rok) a tvoří podstatu její majetkové struktury. Dlouhodobý majetek není získáván za účelem dalšího prodeje. Člení se do tří základních skupin:

- hmotná aktiva – dlouhodobý hmotný majetek,
- nehmotná aktiva – dlouhodobý nehmotný majetek,
- finanční aktiva – finanční investice.

Dlouhodobý majetek se vyznačuje následujícími charakteristickými rysy:

- stálost – neměnnost věcné podoby a podstaty – majetek zůstává stejný nebo se postupně opotřebovává,
- dlouhodobost – doba používání či vlastnění je delší než 1 rok,
- postupná spotřeba – majetek postupně přenáší svou hodnotu do nákladů ve formě odpisů (v některých případech se nespotřebuje nikdy – pozemky, nebo naopak hodnotu získává – umělecké sbírky, zlato, kulturní památky),
- stanovení výše jeho ceny (limit ceny) – výše ocenění je stanovena účetní jednotkou. (Zámečník, Tučková a Novák, 2010, s. 106)

1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek obsahuje zejména:

- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje – vyjadřují výsledky výzkumu a vývoje úspěšně provedených prací, které nejsou předmětem průmyslových a jiných ocenitelných práv; mohou být nabyty samostatně (nejsou součástí samostatného dlouhodobého majetku a jeho ocenění) i vytvořeny vlastní činností za účelem obchodování s nimi,

- software – bez ohledu na to, zda je nebo není předmětem autorských práv; může být nabyt samostatně (není součástí nabytého hardware a jeho ocenění) i vytvořen vlastní činností za účelem obchodování s ním,
- ocenitelná práva – jedná se zejména o výrobně technické poznatky (know-how), licence, předměty průmyslových práv a jiné výsledky duševní tvořivé činnosti, které jsou předmětem ocenitelných práv; mohou být nabývané i poskytnuté,
- ostatní dlouhodobý nehmotný majetek – jedná se o dlouhodobý nehmotný majetek, který nelze zařadit do ostatních položek dlouhodobého nehmotného majetku (např. audiovizuální díla apod.),
- povolenky na emise a preferenční limity – jsou dlouhodobým nehmotným majetkem po dobu jejich vydání bez ohledu na výši ocenění. Oceňují se při bezúplatném nabytí reprodukční pořizovací cenou nebo pořizovací cenou při úplatném nabytí, neodpisují se. (Peštuka, 2008, s. 100-101)

Za dlouhodobý nehmotný majetek se dále považuje technické zhodnocení od částky stanovené zákonem o daních z příjmů:

- a) k jehož účtování a odpisování je oprávněn nabyvatel užívacího práva k dlouhodobému nehmotnému majetku, o kterém neúčtuje jako o majetku,
- b) drobného dlouhodobého nehmotného majetku účtovaného na majetkových účtech,
- c) drobného nehmotného majetku, pokud má dobu použitelnosti delší než jeden rok a účetní jednotka jej nevykazuje v položce „Dlouhodobý nehmotný majetek celkem“. (Svobodová a kol., 2009, s. 41)

Organizace, které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb. nemají ocenění nehmotného majetku určeno a o zařazení do kategorie nehmotného majetku rozhodují na základě vlastního uvážení, které je posléze vyjádřeno ve vnitřní směrnici. Při tomto úkonu musí vzít v úvahu povinnosti stanovené zákonem, dodržet základní principy účetnictví, jako je princip významnosti, věrného a poctivého zobrazení majetku. Pro organizaci je velmi významné hledisko účetní. Na rozdíl od podnikajících subjektů však musí nevýdělečné organizace uvažovat v širším kontextu a pro rozhodování o hranici, od které bude nehmotný majetek majetkem dlouhodobým, vzít v úvahu všechna úskalí, která s touto problematikou souvisí, například otázku příjemce dotace, hledisko daňové není v tuto chvíli to nejpodstatnější. (Stuchlíková a Komrsková, 2007, s. 66)

Dlouhodobým nehmotným majetkem se stává pořizovaný majetek uvedený do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení pořizovaného majetku a splnění stanovených funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání. Obdobně se postupuje v případě technického zhodnocení.

Dlouhodobým nehmotným majetkem nejsou zejména:

- znalecké posudky,
- průzkumy trhu,
- plány rozvoje,
- návrhy propagačních a reklamních akcí,
- certifikace systému jakosti,
- software pro řízení technologií nebo zařízení, která bez tohoto vybavení nemohou fungovat. (Svobodová a kol., 2009, s. 42)

Dále může účetní jednotka rozhodnout, že dlouhodobým nehmotným majetkem nejsou zejména:

- technické a energetické audity,
- lesní hospodářské plány,
- plány povodí,
- povodňové plány. (Svobodová a kol., 2009, s. 42)

1.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek s předpokládanou dobou použitelnost delší než 1 rok:

- a) bez ohledu na výši pořizovací ceny:
- pozemky, pokud nejsou určeny k obchodování jako zboží,
 - umělecká díla, sbírky, předměty kulturní hodnoty a obdobný movitý majetek, který není součástí stavby nebo zbožím, včetně movitých kulturních památek, sbírek muzejní povahy, předmětů kulturní hodnoty, i soubory tohoto majetku, které jsou od roku 2010 nově mezi dlouhodobým majetkem evidovány, kdy není známa jejich pořizovací cena a tudíž se evidují v jednotném ocenění jednou korunou,

- stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní a další stavební díla podle zvláštních předpisů, např. vodovodní a kanalizační sítě,
- otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť,
- technické rekultivace,
- byty a nebytové prostory vymezené jako jednotky podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů) ve znění pozdějších předpisů,
- nemovité kulturní památky oceněné pořizovací nebo reprodukční pořizovací cenou, např. pořízené koupí, darem, dědictvím,
- technické zhodnocení bezúplatně pořízeného majetku,
- technické zhodnocení nemovité kulturní památky nebo církevní stavby evidované v kategorii dlouhodobého majetku bez znalosti pořizovací ceny, tudíž v ocenění jednou korunou,
- předměty z drahých kovů, pokud nejsou movitou kulturní památkou nebo předmětem kulturní hodnoty,
- základní stádo a tažná zvířata, což jsou plemenná zvířata kategorií skotu, koní, prasat, ovcí, koz a hus, popř. podle vůle účetní jednotky zvířata základního stáda jiných hospodářsky využívaných chovů ve vyhlášece vyjmenovaných,
- ostatní dlouhodobý majetek, kam patří ložiska nevyhrazeného nerostu nebo jejich část, přičemž pozemek byl koupen po 1. 1. 1997 a ložisko je potvrzeno geologickým průzkumem,
- jiný majetek, který má charakter dlouhodobého hmotného majetku a nebyl uveden v předešlých položkách;

b) s ohledem na výši pořizovací ceny:

- samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, které byly pořízeny minimálně za cenu, jejíž spodní hranici účetní jednotka sama určila, vědoma si toho, že musí dbát na platné

právní předpisy a především respektování principu významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku,

- technické zhodnocení podle úpravy v § 33 zákona o daních z příjmů s pořizovací cenou vyšší než 40 000 Kč, které eviduje a odpisuje jiná účetní jednotka než vlastník, např. nájemce; technické zhodnocení drobného hmotného majetku a drobného dlouhodobého hmotného majetku pořízeného do 31. 12. 2002 s pořizovací cenou v rozpětí od 3 000 Kč do 40 000 Kč; důležitou podmínkou je, že se musí jednat o technické zhodnocení majetku, pokud má právo účetní jednotka o něm účtovat a odpisovat jej; technické zhodnocení provedené na nemovité nebo movité kulturní památce oceněné jednou korunou, jestliže se nejedná o stavbu,
- drobný dlouhodobý hmotný majetek, jehož pořizovací cena byla vyšší než 3 000 Kč, ale nepřevýšila 40 000 Kč, byl pořízen do konce roku 2002;

c) s ohledem na jiná kritéria:

- ovocné stromy nebo keře vysázené na souvislém pozemku o výměře nad 0,25 hektaru v hustotě nejméně 90 stromů nebo 1 000 keřů na 1 hektar,
- trvalý porost vinic a chmelnic bez nosných konstrukcí. (Růžičková, 2009, s. 122-124)

1.3 Dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobým finančním majetkem je majetek s dobou splatnosti delší než jeden rok nebo majetek do splatnosti nakupovaný nebo vlastněný účetní jednotkou za účelem:

- a) majetkové účasti, zejména podílů v obchodní společnosti, nebo
- b) obchodování s nimi, nebo
- c) dlouhodobého umístění volných peněžních prostředků se záměrem jejich zhodnocení formou budoucího výnosu.

Dlouhodobý finanční majetek se pro účely rozvahy dále člení na:

- podíly v ovládaných a řízených osobách – jedná se o majetkové účasti, to je podíly podle zvláštního právního předpisu,

- podíly v osobách pod podstatným vlivem – podstatným vlivem se rozumí nejméně dvaceti procentní účast účetní jednotky na řízení jiné účetní jednotky, která vyplývá buď z podílu na základním kapitálu nebo ze smlouvy či stanov předmětné účetní jednotky,
- dluhové cenné papíry držené do splatnosti – jedná se o dluhové cenné papíry, které účetní jednotka nakoupila za účelem doby držby delší než 1 rok a držené až do splatnosti,
- půjčky organizačním složkám – jedná se o půjčky s dobou splatnosti delší než jeden rok, poskytnuté účetní jednotkou vlastním organizačním složkám, pokud jsou účetními jednotkami,
- ostatní dlouhodobé půjčky – jedná se o ostatní půjčky s dobou splatnosti delší než jeden rok neuvedené v jiných položkách dlouhodobého finančního majetku,
- ostatní dlouhodobý finanční majetek – jedná se o ostatní cenné papíry neobsažené v jiných položkách dlouhodobého finančního majetku, termínové vklady s dobou splatnosti delší než jeden rok,
- pořizovaný finanční majetek – vyjadřuje proinvestované prostředky na pořízení dlouhodobého finančního majetku a to majetku dosud nevlastněného účetní jednotkou. (Poštuka, 2008, s. 107-110)

1.4 Dlouhodobým majetkem nejsou

- zásoby (včetně náhradní dílů),
- krátkodobý (oběžný) finanční majetek – účtovaný na účtech účtové třídy 2 – *Finanční účty*. (Svobodová a kol., 2009, s. 210)

2 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Dlouhodobý majetek se oceňuje podle způsobu jeho pořízení tzv. vstupní cenou.

- Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se ocení
 - pořizovací cenou – při pořízení koupí (dodavatelským způsobem)
- Složky pořizovací ceny:
- fakturovaná cena dodavatelem,
 - vedlejší pořizovací náklady.
- vlastními náklady – majetek pořízený vlastní činností (ve vlastní režii)

Cena se skládá z:

- přímých nákladů (přímý materiál, přímé mzdy a ostatní přímé náklady),
 - nepřímých nákladů (výrobní režie).
- reprodukční pořizovací cenou – majetek nabytý bez úplaty (přijatý dar, přebytek při inventarizaci). Je to cena stanovená odborným odhadem – cena, za kterou by byl hmotný a nehmotný majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje.
- Dlouhodobý finanční majetek – oceňuje se cenou pořizovací, tj. cenou včetně vedlejších nákladů s pořízením souvisejících (poplatky makléřům a burzám). (Svobodová a kol., 2009, s. 208)

2.1 Vymezení tvorby obsahu pořizovací ceny dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Součástí ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení s ohledem na povahu pořizovaného majetku a způsob jeho pořízení do doby, kterou se rozumí dokončení pořizovaného majetku, jsou zejména náklady na:

- přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, například odměny za poradenské služby a zprostředkování, správní poplatky, platby za poskytnuté záruky a otevření akreditivu, experty, patentové rešerše a předprojektové přípravné práce,
- úroky, zejména z úvěrů,

- odvody za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě a poplatky za dočasné nebo trvalé odnětí lesní půdy,
- průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce, zařízení staveniště, odlesnění a příslušné terénní úpravy, clo, dopravné, montáž a umělecká díla tvořící součást stavby,
- licence, patenty a jiná práva využitá při pořízování majetku nikoliv pro budoucí provoz,
- vyřazení stávajících staveb nebo jejich částí v důsledku nové výstavby. Zůstatkové ceny vyřazených staveb nebo jejich částí a náklady na vyřazení tvoří součást nákladů na novou výstavbu,
- náhrady za omezení vlastnických práv, náhrady majetkové újmy vlastníkovi nebo nájemci nemovitosti nebo za omezení v obvyklém užívání, jakož i náhrady za předčasně smýcený porost v souvislosti s výstavbou,
- úhradu podílu na:
 1. oprávněných nákladech provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, spojených s připojením a zajištěním požadovaného příkonu,
 2. účelně vynaložených nákladech provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a se zajištěním požadované dodávky plynu,
 3. účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením a se zajištěním dodávky tepelné energie,
- úhrady nákladů za přeložky, překládky a náhradní pozemní komunikaci účetní jednotce, která má vlastnické právo k dotčenému majetku, anebo která hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků,
- ověření způsobilosti majetku k užívání, vzniknou-li v průběhu tohoto procesu použitelné výrobky nebo výkony, jsou výnosy z těchto výrobků nebo výkonů součástí ostatních výnosů a náklady na ně, s výjimkou odpisů, součástí ostatních nákladů. Zkouškami nejsou záběh a osvojení, které jako počáteční vícenáklady zahajované výroby jsou součástí nákladů po uvedení majetku do stavu způsobilého k užívání,

- zabezpečovací, konzervační a udržovací práce při zastavení pořízování majetku a dekonzervační práce v případě dalšího pokračování v pořízování tohoto majetku; pokud je pořízování majetku zastaveno trvale, zaúčtuje se pořízovaný majetek do ostatních nákladů. (Svobodová a kol., 2009, s. 127-128)

Součástí ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení zejména nejsou:

- opravy a údržba. Opravou se odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Uvedením do provozuschopného stavu se rozumí provedení opravy i s použitím jiných než původních materiálů, dílů, součástí nebo technologií, pokud tím nedojde k technickému zhodnocení. Údržbou se rozumí soustavná činnost, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení a předchází poruchám a odstraňují se drobnější závady,
- náklady nájemce na uvedení najatého majetku do předchozího stavu,
- kursové rozdíly,
- smluvní pokuty a úroky z prodlení, popřípadě jiné sankce ze smluvních vztahů,
- náklady spojené s pořízením dlouhodobého majetku, které zákon o daních z příjmů neuznává za výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a dále daň z převodu nemovitostí. (Svobodová a kol., 2009, s. 128)

Ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného majetku a odpisovaného dlouhodobého hmotného majetku se zvyšuje o technické zhodnocení, k jehož účtování a odpisování je oprávněna účetní jednotka; v případě finančního leasingu se pořizovací cena majetku nabytého účetní jednotkou do vlastnictví zvýší o technické zhodnocení odpisované účetní jednotkou v průběhu nájmu a pokračuje se v odpisování z takto zvýšené pořizovací ceny.

Dlouhodobý hmotný majetek pořízený směnnou smlouvou se ocení pořizovací cenou, jsou-li ceny ve smlouvě sjednány, nebo reprodukční pořizovací cenou, nejsou-li ceny ve smlouvě sjednány.

Ocenění pořízeného pozemku je včetně lesního porostu nebo osázení stromy a keři.

U majetku oceněného podle § 25 odst. 1 písm. k) zákona o účetnictví se jeho ocenění nezvyšuje o technické zhodnocení provedené na tomto majetku. Z toho vyplývá, že v případě použití ocenění podle § 25 odst. 1 písm. k) zákona, tzv. „fiktivní cenou“ ve výši 1 Kč, je stanovení tržní ceny nereálné, resp. neefektivní. Pokud by na tomto majetku bylo provede-

no technické zhodnocení, potom by součet „fiktivní ceny“ (1 Kč) a skutečné výše nákladů na technické zhodnocení neměl žádnou vypovídající schopnost. Proto je vymezeno, že se nezvyšuje ocenění tohoto majetku o technické zhodnocení. (Svobodová a kol., 2009, s. 129)

2.2 Pořizování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se pořizuje zejména:

- koupí,
- vytvořením vlastní činností,
- nabytím práv k výsledkům duševní tvořivé činnosti,
- bezúplatným nabytím (včetně darování),
- převodem podle právních předpisů.

Dlouhodobým nehmotným nebo hmotným majetkem se stává též technické zhodnocení drobného nehmotného nebo hmotného majetku, který účetní jednotka zaúčtovala do nákladů nebo zásob.

Dlouhodobým nehmotným a hmotným majetkem se stává pořizovaný majetek uvedený do stavu způsobilého k užívání. Uvedením do užívání se rozumí dokončení pořizovaného majetku, zabezpečení všech technických funkcí potřebných k užívání a splnění všech povinností stanovených příslušnými právními předpisy, např. stavebními, ekologickými, požárními, bezpečnostními a hygienickými.

Dlouhodobým finančním majetkem se stávají věci uvedené v § 9 vyhlášky č. 504/2002 Sb. okamžikem uskutečnění účetního případu.

Na příslušných účtech účtové skupiny 04 – *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, pořizovaný dlouhodobý finanční majetek* (účty 041, 042 MD) se účtuje pořízený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek do doby jeho uvedení do užívání včetně výdajů spojených s jeho pořízením. (Peštuka, 2008, s. 213)

Účetní jednotka by měla rozlišovat okamžik pořizování dlouhodobého majetku a okamžik zařazení dlouhodobého majetku do evidence. Majetek je pořizován v okamžiku uskutečnění účetního případu. Tento okamžik může být odlišný od okamžiku zařazení dlouhodobého majetku do účetní evidence – dlouhodobým majetkem se stávají pořizované věci uvedené

do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení věci a především splnění technických funkcí a povinností stanovených zvláštními právními předpisy. Typickým příkladem může být okamžik vystavení faktury na nákup automobilu a okamžik přidělení registrační značky, které se většinou liší. Při pořízení majetku musí být vyhotoven zařazovací protokol – účetní doklad splňující náležitosti pro uvedení majetku do používání. (Peštuka, 2008, s. 214)

3 ODPISOVÁNÍ MAJETKU

Odpisováním majetku se chápe postupné zahrnování pořizovací ceny dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku do nákladů v souladu se stanoveným odpisovým plánem organizace a po dobu používání majetku. Metoda odpisování nemusí být nutně vázána jen na čas, tedy na dobu předpokládaného použití majetku, ale může se vázat i k jinému ukazateli, např. k výkonu, četnosti použití. Účetní jednotka podle § 28 zákona o účetnictví odpisuje:

- dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, k němuž má právo vlastnictví nebo jiné právo, na základě něhož s majetkem hospodaří, např. hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územně samosprávných celků,
- vypůjčený dlouhodobý majetek, kdy účetní jednotka pořídila majetek z cizích zdrojů, závazek je zajištěn pořízenou věcí, podle občanského zákoníku přechází vlastnictví věci, na níž vázne zástavní právo, na věřitele (nyní půjčitel). Aby mohl původní vlastník věc užívat, je běžné sjednat s novým vlastníkem smlouvu o vypůjčce, ve které se strany dohodnou, že věc může po dobu trvání závazku odpisovat vypůjčitel (půjčitelem je např. banka, předmětem vypůjčky je auto a bylo by nelogické, aby banka měla v držení auto, má-li auto sloužit svému účelu),
- nehmotný majetek, k němuž účetní jednotka nabyla jiné právo než právo vlastnické, je povinna o něm účtovat, právo užívání může být zřízeno i úplatně, viz zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. 12. 2000 uvádí, že počítačové programy nejsou předmětem prodeje jako takového, ale dochází jen k převodu práva užívání,
- technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného nebo hmotného majetku, pokud majetek účetní jednotka úplatně nebo i bezúplatně užívá a provedla na tomto majetku technické zhodnocení na svůj účet. Uvedená situace nastane např. na základě nájemní smlouvy, ale za předpokladu, že účetní jednotka technické zhodnocení sama provedla a se souhlasem pronajímatele ho odpisuje,
- technické zhodnocení drobného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (majetek pořízený do 31. 12. 2002) a drobného nehmotného a hmotného majetku (terminologie od roku 2003), tj. majetku, jehož pořízení bylo účtováno do nákladů,

- ložisko nevyhrazeného nerostu nebo jeho část na pozemku koupeném po 1. 1. 1997,
- soubor movitých věci se samostatným technicko-ekonomickým určením jako jeden celek,
- technické zhodnocení u nemovitých kulturních památek a církevních staveb, jež se evidují od roku 2010 v ceně jedné koruny. (Růžičková, 2009, s. 134)

Nevýdělečné organizace jsou častým příjemcem dotací z veřejných rozpočtů: státního rozpočtu nebo rozpočtu územních samosprávných celků. Dotace může být zdrojem financování pořízení majetku nebo jeho technického zhodnocení v plné výši nebo se jedná o kombinované financování za použití i vlastních finančních prostředků. Dotace vstupuje do pořizovací ceny majetku a současně se o výši dotace zvýší vlastní jmění. Pro odpisování majetku financovaného plně nebo částečně z dotace platí od 1. 1. 2005 následující postup: odpisy se počítají z celé pořizovací ceny, ale poměrná část připadající na pořízení z dotace současně zvyšuje výnosy. Může tedy nastat případ, že výše odpisů se rovná současně výnosům, je-li majetek uhrazen celý z dotace. Vlastní účtování provedeme v kategorii ostatních výnosů a současným snížením vlastního jmění. (Růžičková, 2009, s. 135)

Pokud zákon nebo vyhláška stanoví, že určitý druh majetku je účetně odpisován, pak není podstatný způsob nabytí majetku.

Účetní jednotky neodepisují:

- pozemky - § 28 zákona o účetnictví,
- umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné movité věci stanovené zvláštními předpisy,
- církevní stavby – kostely, kláštery, kaple a galerie,
- nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud nejsou uvedeny do stavu způsobilého k užívání,
- finanční majetek,
- zásoby,
- najatý nebo obdobně užívaný dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, pokud není v zákoně o účetnictví nebo ve vyhlášce uvedeno jinak, což se týká např. technického zhodnocení najatého majetku, které může být nájemcem užíváno,

- pohledávky,
- povolenky na emise a preferenční limity. (Růžičková, 2009, s. 136)

3.1 Odpisy dlouhodobého majetku

U dlouhodobého majetku není možné zahrnout celou pořizovací (resp. vstupní) cenu do účetních a potažmo daňových nákladů (výdajů) v jediném účetním a zdaňovacím období, nýbrž tato vstupní cena je do nákladů (výdajů) přenášena postupně ve více obdobích. Prakticky se tak děje prostřednictvím tzv. odpisů dlouhodobého majetku. Odpisy dlouhodobého majetku lze rozdělit do dvou skupin, a to na odpisy účetní a daňové. Oba druhy odpisů mají své specifické úkoly a neměly by být zaměňovány. (Valouch, 2011, s. 9)

V penězích vyjádřené opotřebení dlouhodobého (hmotného i nehmotného) majetku snižuje ocenění tohoto majetku a zároveň vstupuje do nákladů účetního období ve formě odpisů. Roční odpis je peněžním vyjádřením částky, o niž se určitý majetek v účetním období opotřeboval. Prostřednictvím účetních odpisů se systematiky rozkládají výdaje – původně vynaložené na pořízení majetku – do řady účetních období. (Kovanicová, 2009, s. 239)

Účetní odpisy se účtují ve prospěch účtů účtových skupin 07 – *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku* (účty 072 až 079 Dal) a 08 – *Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku* (účty 081 až 089 Dal) a na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek* (účet 551 MD). (Peštuka, 2008, s. 217)

Vypočtené částky odpisů se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Odpisy se zahrnují do nákladů jen do výše 100 % pořizovací, popř. reprodukční ceny odpisovaného aktiva (není povolen odpis nad 100 %). Účetní odpisy se účtují na základě vnitřního účetního dokladu vystaveného podle inventární karty. (Kovanicová, 2009, s. 241)

Karta obsahuje jedinečnou identifikaci o všech důležitých faktech o majetku, zejména:

- název a popis majetku, popřípadě evidenční číslo, pokud se majetek takto označuje,
- popis částí majetku, pokud jde o soubor,
- datum a způsob pořízení majetku,
- ocenění majetku,

- uplatnění odpočtu daně z přidané hodnoty (úprava odpočtu daně z přidané hodnoty),
- uplatnění reinvestičního odpočtu (vrácení reinvestičního odpočtu), rok, výše,
- zdroj financování a jeho korunové vyjádření,
- způsob účetního odpisování a roční sazby účetních odpisů,
- částky účetních odpisů za kalendářní rok, zůstatková cena,
- způsob daňového odpisování a roční sazby daňových odpisů,
- výše ročního daňového odpisu, daňová zůstatková cena,
- technické zhodnocení – rok uvedení do provozu, zdroj financování,
- uplatnění odpočtu daně z přidané hodnoty (úprava odpočtu daně z přidané hodnoty). (Stuchlíková a Komrsková, 2007, s. 75)

Nekryté zdroje fondu reprodukce investičního majetku, související s odpisováním majetku, účtuje účetní jednotka v běžném účetním období na vrub příslušného účtu účtové skupiny 91 – *Fondy* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek*. Nekryté zdroje fondu v minulém účetním období účtuje ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 – *Ostatní výnosy*. (Svobodová a kol., 2009, s. 213)

Účetní odpisy si stanovuje účetní jednotka sama, přičemž postupuje v souladu s příslušnou vyhláškou. Mezi nejznámější způsoby odpisování patří:

- rovnoměrné (lineární) odpisy,
- degressivní (zrychlené) odpisy, z nichž uvedeme následující techniky:
 - DDB (Double-Declining-Balance Method),
 - SYD (Sum-of-the-Years'-Digits Method),
- výkonové odpisy. (Strouhal et al., 2011, s. 90-91)

3.1.1 Rovnoměrné odpisy

Nejjednodušší technikou v oblasti účetních odpisů je použití lineárních (rovnoměrných) odpisů. Odpis za období pak stanovíme jako podíl vstupní (pořizovací či jiné) ceny a doby životnosti majetku:

$$Odpis = \frac{PC}{n} \quad (1)$$

kde:

PC pořizovací (vstupní) cena,

n doba životnosti (počet let odpisování).

Vychází z předpokladu rovnoměrného rozložení odpisů po celou dobu životnosti aktiva. (Strouhal et al., 2011, s. 88)

3.1.2 Zrychlené odpisy

Zrychlené odpisy umožňují odpisovat aktivum rychleji v prvních letech než odpisy lineární. Jsou založeny na postupném snižování částky ročních odpisů. Tato metoda umožňuje rychlejší akumulaci ekonomických zdrojů organizace, a tím rychlejší zavádění moderní techniky. Cílem degresivního odpisování je chránit se před morálním zastaráváním dlouhodobého majetku. Vychází z předpokladu, že nový dlouhodobý majetek je produktivnější v prvních letech využívání a že jeho výkonnost může mít klesající tendenci. (Paseková, 2006, s. 40)

Metoda DDB

DDB metoda vychází z konstantního procenta odpisování (tzv. procento DDB) a klesajícího základu.

$$\%_{DDB} = \frac{100\%}{n} \times 2 \quad (2)$$

$$Odpis = ZC \times \%_{DDB} \quad (3)$$

kde:

ZC zůstatková cena.

Vzhledem ke konstantnímu odpisovému procentu je třeba vyjádřit odpis v posledním roce používání majetku ve výši zůstatkové ceny. (Strouhal et al., 2011, s. 90)

Metoda SYD

Další z technik zrychlených odpisů je metoda SYD. Tato metoda vychází z konstantní odpisové základny (vstupní ceny) a snižujícího se procenta odpisování.

$$Odpis = PC \times \frac{n^*}{\sum n_i} \quad i \in \langle 1, k \rangle \quad (4)$$

kde:

n^* počet let, po které bude majetek ještě odpisován,

$\sum n_i$ součet čísel let odpisování; tento propočítáváme na bázi Gaussova vzorce pro výpočet součtu aritmetické posloupnosti:

$$\sum n_i = \frac{k}{2} (1 + k) \quad (5)$$

k doba odpisování. (Strouhal et al., 2011, s. 91)

3.1.3 Výkonové odpisy

Tento typ odpisů lze využít zejména v případech, kdy je opotřebení dlouhodobého majetku závislé na jeho využití.

$$\text{Odpis/jednotka} = \frac{PC}{\text{kapacita}} \quad (6)$$

Výši jednotkového odpisu lze stanovit, obdobně jako u lineárního odpisu, jakožto poměr vstupní ceny a celkové kapacity. (Strouhal et al., 2011, s. 95)

3.2 Ukončení odpisování

Odpisování majetku zpravidla končí v okamžiku, kdy celková suma uplatněných odpisů dosáhne hodnoty vstupní ceny, tj. po uplynutí stanovené doby odpisování. V posledním roce odpisování je třeba porovnat vypočtenou výši odpisů se zůstatkovou cenou, neboť přesáhne-li vypočtená výše odpisů zůstatkovou cenu, lze odpis uplatnit pouze do výše zůstatkové ceny. (Prudký a Lošák, 2010, s. 150)

4 VYŘAZOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Dlouhodobý majetek se vyřazuje zejména:

- prodejem,
- likvidací,
- bezúplatným převodem (darováním),
- převodem na základě právních předpisů,
- vkladem dlouhodobého majetku do obchodní společnosti či družstva,
- v důsledku manka nebo škody.

Při částečné likvidaci jednotlivého dlouhodobého hmotného majetku trvalým vyřazením věci, aniž by se majetek znehodnotil nebo ztratil způsobilost užívání, a vyřazená věc byla součástí ocenění majetku a po vyřazení má povahu samostatné movité věci, ocenění majetku se sníží o pořizovací cenu vyřazené věci. Míra odepsanosti vyřazené věci je shodná s mírou odepsanosti původního majetku. Obdobně se postupuje v případě dlouhodobého nehmotného majetku.

Je-li účetní jednotka povinna bezúplatně převést dlouhodobý hmotný majetek podle právních předpisů, jednorázově odepíše pořizovací cenu do nákladů a jako úplně odepsaný převede nabývací organizaci, která jej neodpisuje.

Zůstatková cena odpisovaného dlouhodobého majetku a pořizovací cena neodpisovaného dlouhodobého hmotného majetku se vyúčtuje na vrub účtů:

- a) účtové skupiny 55 – *Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek* v případě jeho likvidace,
- b) účtové skupiny 54 – *Ostatní náklady* v případě manka nebo škody,
- c) účtové skupiny 54 – *Ostatní náklady*, jde-li o darování majetku,
- d) účtové skupiny 55 – *Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek* v případě prodeje,
- e) účtové skupiny 36 – *Závazky ke sdružení a závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů* při nepeněžním vkladu do obchodní společnosti či družstva,
- f) účtové skupiny 90 – *Vlastní jmění* při vyřazení neodpisovaného dlouhodobého hmotného majetku v pořizovací ceně.

Při prodeji dlouhodobého finančního majetku (cenných papírů a vkladů) se cena, ve které se účtuje na příslušných účtech účtové skupiny 06 – *Dlouhodobý finanční majetek* vyúčtuje

na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek*.

Požizování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, které je trvale zastaveno a vlastníkem v něm nebude pokračováno, jakož i dodávky prací, které se v průběhu pořizování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku staly neupotřebitelné v důsledku následně vydaných právních předpisů, se odepíší na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 – *Ostatní náklady*. (Svobodová a kol., 2009, s. 213-214)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VEŘEJNÁ VYSOKÁ ŠKOLA

Veřejná vysoká škola (VVŠ) se zřizuje a ruší zákonem, zákon stanoví i její název a sídlo. Veřejné vysoké školy se mohou vzájemně slučovat, splynout s jinou veřejnou vysokou školou, rozdělit je lze jen na jiné veřejné vysoké školy. Veškeré změny musí být provedeny zákonem. Registruje se na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT). Veřejná vysoká škola je právnickou osobou.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů staví vysoké školy na nejvyšší stupeň vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti, mají klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti. Uvedený zákon uvádí široký výčet činností, které naplňují poslání vysokých škol.

Organizaci a činnost veřejné vysoké školy a postavení členů akademické obce upravují její vnitřní předpisy. Hospodaření školy a její vnitřní správu řídí kvestor. Veřejná vysoká škola každoročně sestavuje svůj rozpočet; podmínkou je vyrovnanost rozpočtu.

Veřejná vysoká škola je povinna užívat majetek k plnění úkolů ve vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti a kromě toho jej může využívat při výkonu doplňkové činnosti. (Růžičková, 2009, s. 22)

5.1 Veřejná vysoká škola XY

Veřejná vysoká škola XY je dynamicky se rozvíjející vysokou školou, která poskytuje širokou nabídku studia humanitních, přírodovědných, technických i uměleckých oborů na šesti fakultách. Je centrem špičkové vědy a výzkumu v republikovém a v mnoha směrech i v mezinárodním měřítku. Přibližným počtem studentů 13 000 se řadí ke středně velkým univerzitám v ČR. (Interní zdroj VVŠ)

Hlavním předmětem činnosti je poskytování vysokoškolského vzdělávání a rozvíjení vědecké činnosti. Vzdělávací a vědecká, výzkumná, vývojová, umělecká a další tvůrčí činnost na VVŠ XY zahrnuje:

- inženýrské oblasti chemické, chemicko-technologické, materiálové, řídicí, informační technologie a související oblasti hraniční,
- oblast mediálních a komunikačních studií, marketingových a sociálních komunikací,
- oblast umění, multimédií a designu,

- oblast ekonomiky a managementu, hospodářské politiky a správy,
- oblast společenských, pedagogických, filologických a zdravotních věd,
- oblast logistiky krizového řízení,
- vědní disciplíny, které jsou základem oblastí výše uvedených. (Interní zdroj VVŠ)

Mezi další činnosti patří zejména:

- provozování kulturních, kulturně – vzdělávacích a zábavných zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a odborných akcí,
- mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti,
- vydavatelské činnosti, polygrafická výroba, knihařské a kopírovací práce,
- poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků,
- testování, měření, analýzy a kontroly,
- provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti,
- hostinská činnost,
- ubytovací služby,
- velkoobchod a maloobchod,
- realitní činnost, správa a údržba nemovitosti,
- reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení,
- poskytování software a poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat, hostingové a související činnosti a webové portály,
- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy. (Interní zdroj VVŠ)

Základním zdrojem hospodaření VVŠ jsou investiční a neinvestiční příspěvky a dotace ze státního rozpočtu. Příspěvky a dotace poskytuje ministerstvo podle zveřejněných, každoročně upřesňovaných a s reprezentací vysokých škol projednaných pravidel v souladu s § 92 odst. 3 o vysokých školách. (Interní zdroj VVŠ)

Fakulty a další součásti VVŠ hospodaří s přidělenými finančními prostředky na základě rozpočtu VVŠ samostatně. Rozdělení finančních prostředků fakult a dalších součástí VVŠ nesmí být sestavováno jako deficitní. Kontrola hospodaření fakult a dalších součástí VVŠ

je prováděna minimálně s roční periodou a za její zajištění je odpovědný kvestor. (Interní zdroj VVŠ)

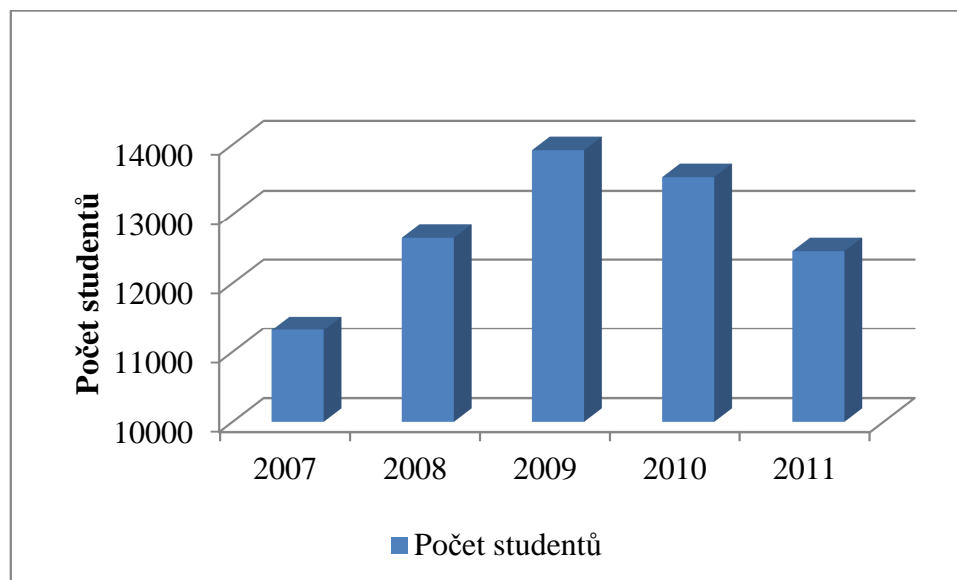
Účetnictví VVŠ je vedeno a účetní závěrka sestavena v souladu se zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., vyhláškou č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. (Interní zdroj VVŠ)

5.2 Vývoj počtu studentů a zaměstnanců VVŠ XY

Tabulka (Tab. 1) ukazuje počty studentů v letech 2007 – 2011, počet studentů k 31. 10. 2011 byl 12 462. Po růstu počtu studentů dochází od roku 2010 v propadu, což souvisí s vývojem demografické křivky. Mírný pokles studentů lze predikovat až do roku 2020, kdy by se měla situace stabilizovat.

Tab. 1 Počet studentů VVŠ v letech 2007 – 2011 [Interní zdroj VVŠ]

	2007	2008	2009	2010	2011
Počet studentů	11 320	12 655	13 921	13 536	12 462



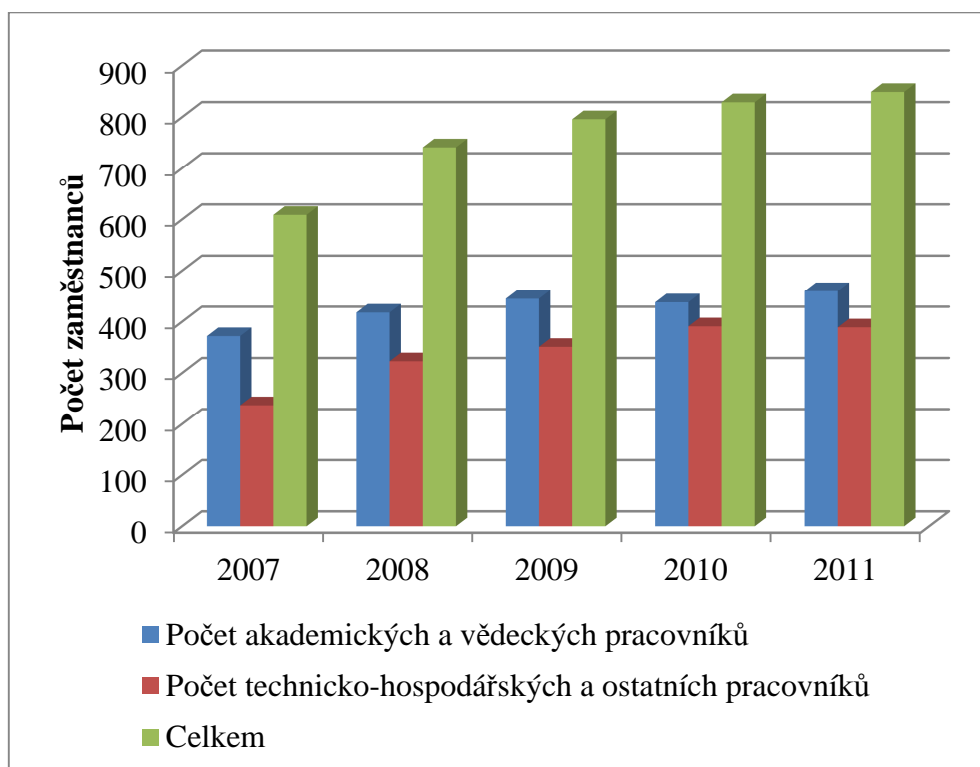
Obr. 1 Vývoj počtu studentů v letech 2007 – 2011 [Interní zdroj VVŠ]

Vývoj počtu akademických a vědeckých pracovníků v podstatě kopíruje vývoj počtu studentů, k nárůstu dochází u ostatních pracovníků. Zvýšení počtu ostatních pracovníků sou-

visí zejména s rozsáhlou administrativou spojenou s řešením projektů v Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK).

Tab. 2 Vývoj počtu zaměstnanců VVŠ v letech 2007 – 2011 [Interní zdroj VVŠ]

	2007	2008	2009	2010	2011
Počet akademických a vědeckých pracovníků	372	418	445	438	460
Počet technicko-hospodářských a ostatních pracovníků	237	323	351	391	389
Celkem	609	741	796	829	849



Obr. 2 Vývoj počtu zaměstnanců VVŠ v letech 2007 – 2011

[Interní zdroj VVŠ]

6 FINANČNÍ ANALÝZA STAVU VVŠ

6.1 Analýza majetkové struktury

Z hlediska celkového majetku VVŠ můžeme pozorovat rostoucí hodnotu bilanční sumy aktiv, která se od roku 2007 zvýšila téměř o 50 %. Dlouhodobý hmotný majetek se spolu s krátkodobým finančním majetkem nejvýrazněji podílí na aktivech organizace. Analyzujeme-li podrobně jednotlivé položky majetku, zjistíme, že zatímco samostatné movité věci jsou odepsány z 80 %, zůstatková cena budov činí okolo 70 % pořizovací ceny.

Tab. 3 Majetková struktura VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

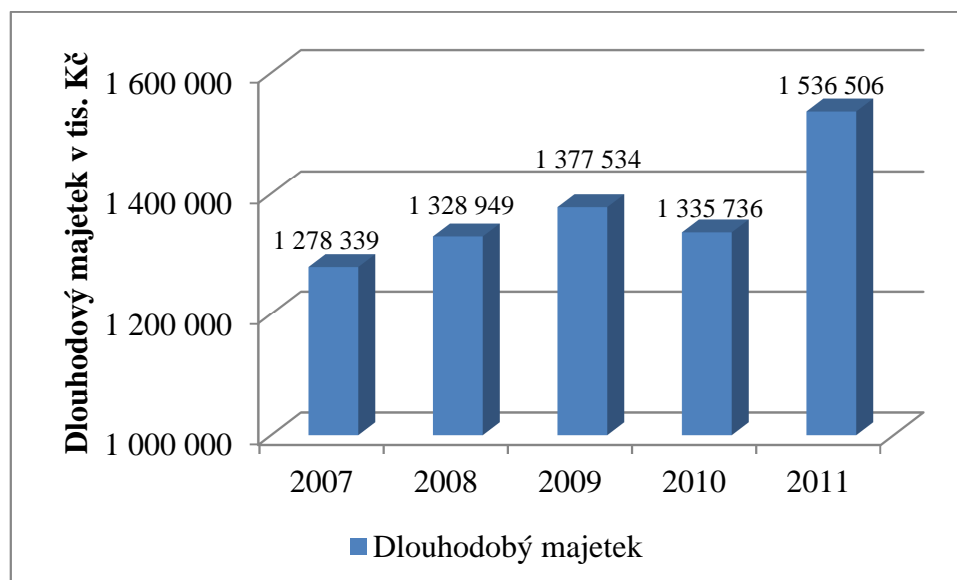
v tis. Kč	2007	2008	2009	2010	2011
AKTIVA CELKEM	1 485 084	1 579 155	1 710 577	1 784 418	2 271 776
Dlouhodobý majetek	1 278 339	1 328 949	1 377 534	1 335 736	1 536 506
Dlouhodobý nehmotný majetek	25 399	22 349	19 336	13 844	11 632
Dlouhodobý hmotný majetek	1 252 640	1 306 300	1 357 898	1 321 592	1 524 574
Dlouhodobý finanční majetek	300	300	300	300	300
Oběžná aktiva	201 689	246 198	328 391	442 030	727 327
Zásoby	5 631	6 100	6 586	6 942	6 421
Pohledávky	61 331	11 625	20 859	32 819	114 369
Krátkodobý finanční majetek	134 727	228 473	300 946	402 269	606 537
Časové rozlišení	5 056	4 008	4 652	6 652	7 943

Tab. 4 Horizontální a vertikální analýza VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

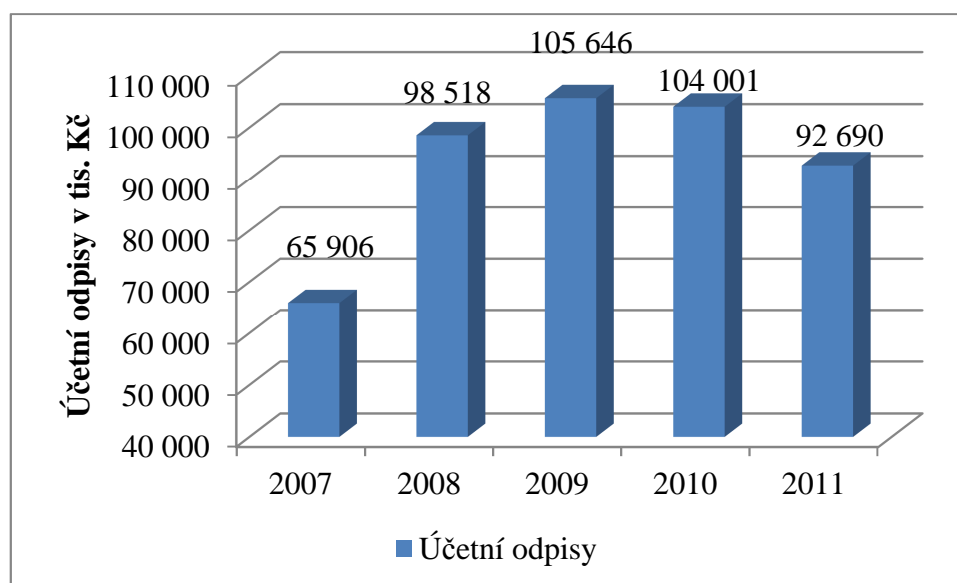
	2007	2008	2009	2010	2011
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
Dlouhodobý majetek	86%	84%	81%	75%	68%
Dlouhodobý nehmotný majetek	2%	1%	1%	1%	1%
Dlouhodobý hmotný majetek	84%	83%	79%	74%	67%
Dlouhodobý finanční majetek	0%	0%	0%	0%	0%
Oběžná aktiva	14%	16%	19%	25%	32%
Zásoby	0%	0%	0%	0%	0%
Pohledávky	4%	1%	1%	2%	5%
Krátkodobý finanční majetek	9%	14%	18%	23%	27%
Časové rozlišení	0%	0%	0%	0%	0%

V průběhu roku 2008 byla zařazena do užívání nová budova, současně bylo dokončeno rozsáhlé technické zhodnocení stávající budovy. To se projevilo růstem účetních odpisů v roce 2008. K dalšímu růstu došlo v roce 2009, kdy probíhal odpis uvedených budov celé účetní období. Stanovení správné výše účetních odpisů se tak jeví pro danou VVŠ jako velmi důležité.

Zvýšení stavu dlouhodobého majetku v roce 2011 souvisí s koupí budovy pro výuku a také s pokračující výstavbou nových objektů, na které VVŠ získala finanční prostředky z projektů Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) a které budou sloužit především pro vědu a výzkum.



Obr. 3 Vývoj dlouhodobého majetku VVŠ [Interní zdroj VVŠ]



Obr. 4 Vývoj účetních odpisů VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

6.2 Analýza finanční struktury

U vývoje finanční struktury můžeme sledovat, že položka jmění roste a VVŠ dosahuje kladného hospodářského výsledku. Vzhledem k neziskové povaze VVŠ tvoří jmění převážnou část finanční struktury. Výkyvy v krátkodobých závazcích v roce 2007 jsou způsobeny úhradou dodavatelských faktur za novou budovu až v následujícím účetním období

dle data splatnosti. Změna v této položce v roce 2011 je způsobena přijetím záloh na řešení získaných projektů v Operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI).

Tab. 5 Finanční struktura VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

v tis. Kč	2007	2008	2009	2010	2011
PASIVA CELKEM	1 485 084	1 579 155	1 710 577	1 784 418	2 271 776
Vlastní zdroje	1 241 051	1 467 464	1 611 372	1 678 324	1 885 278
Jmění	1 232 610	1 453 805	1 605 360	1 667 157	1 877 743
Výsledek hospodaření	8 441	13 659	6 012	11 167	7 535
Cizí zdroje	234 865	108 475	60 441	55 949	316 917
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0	0	0	0	22 170
Krátkodobé závazky	234 865	108 475	60 441	55 949	294 747
Časové rozlišení	9 168	3 216	38 764	50 145	69 581

Tab. 6 Horizontální a vertikální analýza finanční struktury VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

	2007	2008	2009	2010	2011
PASIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
Vlastní zdroje	84%	93%	94%	94%	83%
Jmění	83%	92%	94%	93%	83%
Výsledek hospodaření	1%	1%	0%	1%	0%
Cizí zdroje	16%	7%	4%	3%	14%
Rezervy	0%	0%	0%	0%	0%
Dlouhodobé závazky	0%	0%	0%	0%	1%
Krátkodobé závazky	16%	7%	4%	3%	13%
Časové rozlišení	1%	0%	2%	3%	3%

6.3 Analýza výnosů

Vzhledem k povaze sledované organizace tvoří největší část výnosů v hlavní činnosti přijaté provozní dotace, výše dotací činí kolem 80 % výnosů. Největším poskytovatelem dotace je MŠMT, dále je VVŠ příjemcem dotací z Ministerstva průmyslu a obchodu, Grantové agentury ČR, Zlínského kraje a dalších. Růst provozní dotace se zastavil v roce 2010, v roce 2011 dochází opět k mírnému nárůstu a to zejména v souvislosti s čerpáním dotací projektů OP VaVpI, OP VK a Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ).

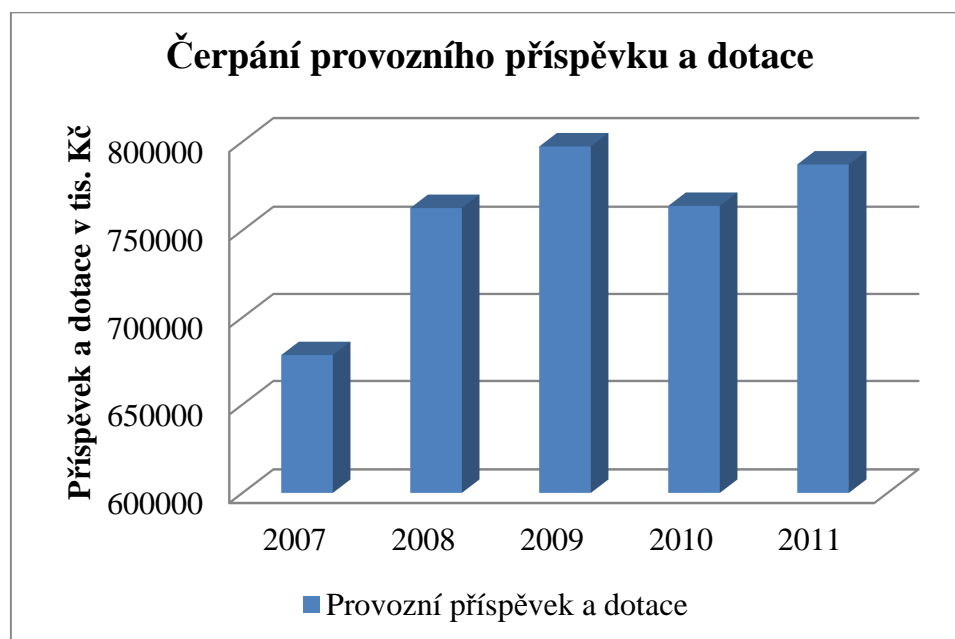
Druhou nejvýznamnější položkou výnosů jsou ostatní výnosy. Položka ostatní výnosy zahrnuje zejména zúčtování odpisů majetku pořízeného z dotace, která odpovídá účetním odpisům v poměru přijaté dotace (včetně kapitálového příspěvku) a pořizovací ceny dle § 38 odst. 9 vyhlášky č. 504/2002 Sb. v platném znění. Další významnou položkou jsou výnosy z titulů zúčtování dotací společníckých projektů, výnosy z poplatků studentů za přijímací řízení a zúčtování fondů.

Tab. 7 Vývoj výnosů hlavní činnosti VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

v tis. Kč	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby za vlastní výkony a za zboží	31 325	32 710	31 572	32 396	33 416
Změna stavu vnitroorganizačních zásob	0	0	0	0	0
Aktivace	2 283	2 498	3 898	2 168	1 256
Ostatní výnosy	74 930	130 856	122 198	164 012	133 426
Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek	76	3 903	940	98	91
Přijaté příspěvky	1 796	2 226	2 511	2 718	1 916
Provozní dotace	678 434	797 090	762 420	763 643	786 982
VÝNOSY CELKEM	788 844	969 283	923 539	965 035	957 087

Tab. 8 Horizontální a vertikální analýza výnosů hlavní činnosti VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby za vlastní výkony a za zboží	4%	3%	3%	3%	3%
Změna stavu vnitroorganizačních zásob	0%	0%	0%	0%	0%
Aktivace	0%	0%	0%	0%	0%
Ostatní výnosy	9%	14%	13%	17%	14%
Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek	0%	0%	0%	0%	0%
Přijaté příspěvky	0%	0%	0%	0%	0%
Provozní dotace	86%	82%	83%	79%	82%
VÝNOSY CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%



Obr. 5 Vývoj dotací VVŠ v letech 2007 – 2011 [Interní zdroj VVŠ]

Podstatnou část tržeb za vlastní výkony a za zboží VVŠ tvoří tržby z ubytování a stravování a dále od roku 2011 tržby ze smluvního výzkumu.

Tab. 9 Vývoj výnosů hospodářské činnosti VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

v tis. Kč	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby za vlastní výkony a za zboží	20 110	30 344	24 676	27 334	30 967
Změna stavu vnitroorganizačních zásob	0	0	0	0	0
Aktivace	243	1 404	2 457	20 118	158
Ostatní výnosy	98	83	98	58	137
Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek	0	0	32	10	10
Přijaté příspěvky	452	309	264	1 457	208
Provozní dotace	160	132	200	133	165
VÝNOSY CELKEM	21 063	32 272	27 727	49 110	31 645

Tab. 10 Horizontální a vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti VVŠ

[Interní zdroj VVŠ]

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby za vlastní výkony a za zboží	95%	94%	89%	56%	98%
Změna stavu vnitroorganizačních zásob	0%	0%	0%	0%	0%
Aktivace	1%	4%	9%	41%	0%
Ostatní výnosy	0%	0%	0%	0%	0%
Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek	0%	0%	0%	0%	0%
Přijaté příspěvky	2%	1%	1%	3%	1%
Provozní dotace	1%	0%	1%	0%	1%
VÝNOSY CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%

6.4 Analýza nákladů

Největší podíl na nákladech tvoří osobní náklady, které činí kolem 45 % celkových nákladů. Další významnou položku představují nakoupené služby. Položka služeb zahrnuje zejména služby na úklid, ostrahu, služby související s běžným provozem objektů, telekomunikační služby, nájemné, konzultační služby, nákup softwarových služeb apod. Položka ostatních nákladů obsahuje především tvorbu fondů, vyplacená stipendia a převody prostředků spoluřešitelům projektů.

Tab. 11 Vývoj nákladů hlavní činnosti VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

v tis. Kč	2007	2008	2009	2010	2011
Spotřebované nákupy	96 008	125 575	90 496	64 059	88 631
Služby	157 088	173 348	182 083	162 550	167 187
Osobní náklady	349 388	382 183	424 852	412 180	438 030
Daně a poplatky	244	296	502	502	788
Ostatní náklady	116 978	137 445	164 554	187 278	170 778
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	65 750	98 713	108 820	99 600	92 480
Poskytnuté příspěvky	456	421	805	760	791
Daň z příjmů	0	0	0	0	833
NÁKLADY CELKEM	785 912	917 981	972 112	926 929	959 518

Tab. 12 Horizontální a vertikální analýza nákladů hlavní činnosti VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

	2007	2008	2009	2010	2011
Spotřebované nákupy	12%	14%	9%	7%	9%
Služby	20%	19%	19%	18%	17%
Osobní náklady	44%	42%	44%	44%	46%
Daně a poplatky	0%	0%	0%	0%	0%
Ostatní náklady	15%	15%	17%	20%	18%
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	8%	11%	11%	11%	10%
Poskytnuté příspěvky	0%	0%	0%	0%	0%
Daň z příjmů	0%	0%	0%	0%	0%
NÁKLADY CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%

Tab. 13 Vývoj nákladů hospodářské činnosti VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

v tis. Kč	2007	2008	2009	2010	2011
Spotřebované nákupy	6 207	7 348	7 208	1 538	7 902
Služby	4 602	9 371	6 546	23 124	5 136
Osobní náklady	4 206	6 008	4 204	3 984	7 339
Daně a poplatky	6	12	41	46	191
Ostatní náklady	375	1 250	636	1 708	514
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	156	180	231	0	210
Poskytnuté příspěvky	2	2	20	3	0
Daň z příjmů	0	0	0	0	387
NÁKLADY CELKEM	15 554	24 171	18 886	30 403	21 679

Tab. 14 Horizontální a vertikální analýza nákladů hospodářské činnosti VVŠ

[Interní zdroj VVŠ]

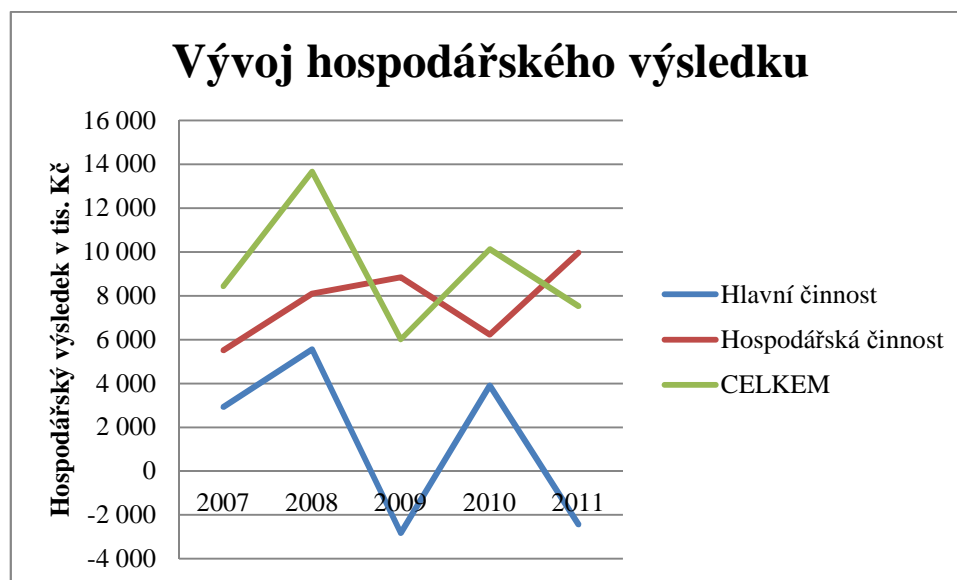
	2007	2008	2009	2010	2011
Spotřebované nákupy	40%	30%	38%	5%	36%
Služby	30%	39%	35%	76%	24%
Osobní náklady	27%	25%	22%	13%	34%
Daně a poplatky	0%	0%	0%	0%	1%
Ostatní náklady	2%	5%	3%	6%	2%
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	1%	1%	1%	0%	1%
Poskytnuté příspěvky	0%	0%	0%	0%	0%
Daň z příjmů	0%	0%	0%	0%	2%
NÁKLADY CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%

6.5 Analýza výsledku hospodaření

Celkový výsledek hospodaření VVŠ dosahuje po celou dobu kladných hodnot. Hospodářský výsledek za rok 2011 činí 8 755 tis. Kč, z toho v hlavní činnosti vznikla ztráta ve výši 1 598 tis. Kč a v hospodářské činnosti zisk ve výši 10 353 tis. Kč. Po zdanění představuje ztráta v hlavní činnosti ve výši 2 431 tis. Kč a zisk 9 966 tis. Kč v hospodářské činnosti. Tři součásti VVŠ vytvořily ztrátu ze své činnosti.

Tab. 15 Vývoj hospodářského výsledku VVŠ po zdanění [Interní zdroj VVŠ]

v tis. Kč	2007	2008	2009	2010	2011
Hlavní činnost	2 932	5 558	-2 829	3 910	-2 431
Hospodářská činnost	5 509	8 101	8 841	6 223	9 966
CELKEM	8 441	13 659	6 012	10 133	7 535



Obr. 6 Vývoj hospodářského výsledku VVŠ po zdanění

[Interní zdroj VVŠ]

6.6 Závěr analýzy

Financování VVŠ je založeno na příspěvku ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Významným zdrojem financování jsou prostředky na vědu a výzkum a prostředky získané v rámci projektů Evropských strukturálních fondů (ESF) a Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF). Další zdroje příjmů VVŠ plynou z doplňkové činnosti.

VVŠ usiluje o získání nových zdrojů financování především další realizací projektů financovaných z fondů Evropské unie a podáváním dalších grantových přihlášek.

Hospodaření s vlastními i svěřenými prostředky umožňuje dostatečný prostor pro provoz i rozvoj univerzity, umožňuje nadále pokračovat v realizaci započatých investičních akcí.

V současné době je složité předvídat další vývoj financí VVŠ. Od zavedení školného vláda zatím opustila, místo něj by se mohlo platit na začátku každého semestru zhruba třítisícové zápisné. Více by platili jen ti studenti, kteří by překročili stanovenou délku studia.

7 DLOUHODOBÝ MAJETEK VEŘEJNÉ VYSOKÉ ŠKOLY XY

Dlouhodobý nehmotný majetek VVŠ XY je majetek s dobou upotřebitelnosti delší než jeden rok a vstupní cenou vyšší než 60 000 Kč, zahrnuje zejména nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (účet 012), software (013) a ocenitelná práva (014).

Technickým zhodnocením (TZ) nehmotného majetku jsou výdaje na ukončené rozšíření vybavenosti, pokud po ukončení u jednotlivého nehmotného majetku převyší částku 40 000 Kč. Technické zhodnocení majetku, které splňuje tuto definici, je financováno z investičních zdrojů.

Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný zahrnuje stavby včetně budov, byty a nebytové prostory (účet 021) bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti a dále samostatné movité věci a soubory movitých věcí (022) se samostatným technickoekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a se vstupní cenou vyšší než 40 000 Kč. Neodpisovaný majetek zahrnuje pozemky (031), umělecká díla, předměty a sbírky (032) bez ohledu na výši pořizovací ceny, která jsou samostatným majetkem a jsou pořízeny za účelem výzdoby a doplnění interiérů. V případě, že jsou umělecká díla součástí stavebních objektů, vstupují do vstupní ceny budovy a jsou spolu s budovou odpisována.

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení majetku, který splní definici dlouhodobého majetku, je financován z investičních zdrojů.

Do doby zařazení do užívání je pořízený dlouhodobý majetek účtován na účtu 041 *Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek*, příp. 042 *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*. Na účtech 04 se soustřeďují veškeré náklady, které s pořízením dlouhodobého investičního majetku souvisí.

Dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem se stávají věci uvedené do stavu způsobilého k obvyklému užívání. Při zařazení majetku je pro majetek založena karta majetku. Současně se zařazením dochází k automatickému zaúčtování na příslušné účty hlavní knihy (HK).

Karta majetku obsahuje údaje o účetní a daňové ceně, datum zařazení majetku do užívání, zdroje financování, odpisové sazby, výši odpisů v jednotlivých letech, zůstatkovou cenu v jednotlivých letech, příp. zvýšení vstupní ceny v jednotlivých letech.

Na kartě majetku jsou sledovány jednotlivé odpisové oblasti dle použitého zdroje financování, zdroj financování rozlišujeme tzv. SPP prvky. Dlouhodobý majetek je možné pořizo-

vat pouze z investičních zdrojů, pro každý zdroj financování je založen samostatný investiční SPP prvek, a to jak z důvodu správného vyúčtování dotace, tak sledování výše odpisů z jednotlivých zdrojů. (Interní zdroj VVŠ)

7.1 Účtování – pořízení investičního majetku

Účtování pořízení majetku probíhá na základě přijatých faktur. Ke zpracování účetních agendy používá VVŠ informační systém (IS) SAP. Fakturu je možné v IS SAP zaúčtovat pouze s vazbou na modul majetku AM/IM, kde je nutné založit tzv. kartu nedokončené investice (KNI). Na účtech 04 a kartách nedokončeného investičního majetku (IM) se soustřeďují veškeré náklady, které souvisí s pořízením dlouhodobého investičního majetku. Součet těchto nákladů představuje vstupní cenu.

Souběžně s pořízením dlouhodobého majetku dochází k účtování čerpání zdrojů. Při pořízení majetku z dotace se účtuje na účty 901 xxx – *Vlastní jmění-čerpání* a 901 100 *Vlastní jmění-fond investičního majetku*, při pořízení z vlastních zdrojů 911 xxx – *Fond reprodukce investičního majetku-čerpání* a 901 100 – *Vlastní jmění-fond investičního majetku*. (Interní zdroj VVŠ)

7.2 Účetní odpisování

Účetní odpisování majetku lze zahájit uvedením majetku do užívání. Majetek se odpisuje na základě odpisového plánu VVŠ prostřednictvím účetních odpisů. Odpisový plán stanovuje pro jednotlivé skupiny majetku počet let jeho odpisování, v souladu se zákonem o účetnictví a s ohledem na opotřebení majetku, které odpovídá běžným podmínkám užívání.

Účetní odpisy se počítají ze vstupní nebo zvýšené vstupní ceny majetku, za kterou je majetek oceněn v účetnictví. Majetek se odpisuje měsíčně.

Účetní odpisy se účtují ve prospěch účtů účtové skupiny 07 – *Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku* a 08 – *Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku* a na vrub příslušného účtu 551 – *Odpisy*. Ve výši zúčtovaných odpisů je vytvořen fond reprodukce investičního majetku, kdy je účtováno na vrub účtu 901 – *Vlastní jmění* a ve prospěch účtové skupiny 911 – *Fondy*. Pokud byl majetek pořízen zcela nebo z části z veřejných zdrojů, je poměrná část odpisů majetku pořízeného z veřejných zdrojů zúčtována na vrub účtu 911 – *Fondy* ve prospěch účtu 901 – *Vlastní jmění* jako snížení fondu reprodukce investičního

majetku a současně na vrub 901 – *Vlastní jmění* a ve prospěch účtu 649 – *Jiné ostatní výnosy*. (Interní zdroj VVŠ)

7.3 Informační systém SAP

Společnost SAP je předním dodavatelem podnikových aplikací, které přispívají k lepšímu řízení firem každé velikosti a z každého odvětví. Společnost SAP byla založena v roce 1972. Prodejní a vývojové jednotky dnes najdeme ve více než 50 zemích.

Na českém trhu působí společnost SAP od roku 1992 a dosud získala více než 900 českých zákazníků z oblasti podniků, finančních institucí a organizací státní správy a samosprávy. Mezi zákazníky patří nejen velké společnosti a organizace, ale i menší a střední firmy.

V České republice zaujímá společnost SAP pozici absolutního lídra mezi dodavateli aplikačního software, o čemž svědčí nejen dominantní tržní podíl, ale také skutečnost, že 20 zákazníků SAP ČR zaujímá vedoucí pozici ve svém odvětví. Řešení společnosti SAP oslovují svoji rozsáhlou funkcí a vysokou úrovní integrace podniky velké, střední, ale i ty nejmenší. (O společnosti SAP, [online])



Obr. 7 Struktura IS SAP [zdroj: SAP ČR]

VVŠ provozuje od roku 2004 informační systém SAP, od června 2009 ve verzi EDD 6.0.

System SAP je implementován v modulech:

- FI Finanční účetnictví,
- AM/IM Majetek,
- CO Controlling,
- HR Řízení lidských zdrojů,
- SD Prodej,
- MM Materiálové hospodářství a nákup,
- WF Workflow,
- BC Báze systému.

Dále v doplňkových řešeních:

- Cestovní náhrady,
- Docházka,
- Inventarizace majetku.

Každý modul má stanoven garanta, mezi činnost garantů patří mimo jiné spolupráce při dalším vývoji příslušného modulu, testování nových verzí a úprava systémů, tvorba a aktualizace uživatelských příruček a školení klíčových uživatelů.

Klíčový uživatel modulu poskytuje konzultace, odbornou pomoc a školení koncovým uživatelům systému SAP. V případě problémů, které sami nevyřeší, se obrací na příslušné garanty. (Interní zdroj VVŠ)

8 NASTAVENÍ IS SAP – PŮVODNÍ ŘEŠENÍ

Na úrovni odpisového plánu jsou definovány oblasti pro ocenění majetku. Oblasti ocenění definují různé způsoby pořízení majetku (účetní, daňové, dotace, kapitálový příspěvek atd.). Oblasti ocenění v podstatě zahrnují řídicí podmínky pro odpisování majetku ve vztahu k pořizovací hodnotě.

8.1 Odpisové oblasti

V odpisovém plánu VVŠ jsou definovány oblasti odpisů, které jsou označeny dvoumístným kódem:

- **01 – účetní odpisy** – jedná se o prvotní oblast, účtují se zde všechny účetní případy, obsahuje údaje o celkové vstupní ceně investičního majetku ze všech zdrojů. Měsíční odpis je zaúčtován na účet 551 xxx a 07x, příp. 08x dle druhu majetku,
- **15 – daňové odpisy** – v této oblasti jsou vypočítány daňové odpisy dle zákona o daních z příjmů, jedná se o oblast pouze evidenční, o výši daňových odpisů se neúčtuje, nárok na daňové odpisy je pouze u majetku pořízeného z vlastních zdrojů,
- **50 – dotace** – v této oblasti je uvedena hodnota majetku pořízeného z dotace, poměrná část odpisů je zaúčtována ve prospěch účtu 649,
- **55 – kapitálový příspěvek** – oblast obsahuje část majetku pořízeného z kapitálového příspěvku (KP), poměrná část odpisů je zaúčtována ve prospěch účtu 649,
- **56 – FRIM z FPP** – fond reprodukce investičního majetku (FRIM) tvořený převodem z fondu provozních prostředků (FPP), poměrná část odpisů je zaúčtována ve prospěch účtu 649,
- **57 – FRIM z KP** – fond reprodukce investičního majetku tvořený převodem z kapitálového příspěvku, poměrná část odpisů je zaúčtována ve prospěch účtu 649.

Odpisové parametry jsou stanoveny pro každou oblast samostatně a jsou dány odpisovými klíči. Odpisové klíče pro odpisování majetku jsou definovány v tabulce 16.

Tab. 16 Odpisové klíče VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

Odpisový klíč	Označení	Procento ročního odpisu (v %)
ZU03	Účetní odpis 3 roky	33,33
ZU04	Účetní odpis 4 roky	25,00
ZU06	Účetní odpis 6 let	16,66
ZU08	Účetní odpis 8 let	12,50
ZU12	Účetní odpis 12 let	8,33
ZU15	Účetní odpis 15 let	6,66
ZU30	Účetní odpis 30 let	3,33
ZU40	Účetní odpis 40 let	2,50
ZU80	Účetní odpis 80 let	1,25

Pro neodpisovaný majetek je nastaven odpisový klíč „0000 – Neodpisovaný majetek“.

Procento odpisového klíče je dodržováno i v případě technického zhodnocení dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku.

8.2 Třídy majetku

Majetek je seskupen podle charakteristických vlastností a způsobu účtování do tříd. Na základě stanovení tříd majetku je realizováno propojení mezi účty hlavní knihy finančního účetnictví a kmenovými záznamy majetku.

Tab. 17 Třídy investičního majetku VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

Třída IM	Označení třídy majetku	Účet HK
1001	Software	013 100
1002	Ocenitelná práva	014 100
1005	Budovy a haly	021 100
1006	Stavby	021 100
1007	Energetické stroje a zařízení	022 200
1008	Pracovní stroje a zařízení	022 200
1009	Přístroje	022 200
1011	Dopravní prostředky	022 300
1013	Inventář	022 400
1017	Technické zhodnocení na najatém majetku	029 100
1019	Pozemky	031 100
1020	Insignie, umělecká díla	032 200

Při řešení účetních odpisů VVŠ je zásadní zdroj financování pořizovaného majetku. Zdroj financování dlouhodobého majetku je nutné sledovat již od založení objednávky v IS SAP. Dlouhodobý majetek je možné pořizovat pouze z investičních zdrojů.

8.3 Založení karty nedokončené investice

Při vystavení objednávky na pořízení dlouhodobého majetku je nutné založit kartu nedokončené investice. Kartu nedokončené investice založíme pomocí transakce AS01. V případě vícezdrojového financování založíme tolik podčísel majetku, kolik bude zdrojů financování.

Po spuštění transakce se dostaneme do vstupní obrazovky:

Obr. 8 Založení karty IM

Při zadávání kmenového záznamu vyplníme třídu IM výběrem z tzv. match kódu dle tabulky 18.

Tab. 18 Třídy nedokončené investice VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

Třída KNI	Označení třídy nedokončeného majetku	Účet HK
4101	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041 100
4103	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek-dary	041 200
4201	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek-výstavba	042 100
4202	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek-SZNN	042 200
4203	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek-pozemky	042 300
4204	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek-projekty	042 400
4205	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek-umělecká díla	042 500
4208	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek-dary	042 600

Po vyplnění pokračujeme v zadávání dat karty na následujících obrazovkách.

Založení IM: Kmen.data

Hodnoty IM

Inv.maj. INTERN-00001 0 Kalorimetr
 Třída IM 4202 Ned. dl.hm.ma-SZNN Účetní okruh vvs

Všeobecně Časově závislý Přřazení Původ Krácený koeficient Ocenění

Všeobecná data

Označení Kalorimetr

Text hlav.číslo IM Kalorimetr

Nalezení účtu 42200 Nedokončený majetek hmot. - SZNN

Sériové číslo

Množství

Vedení historie

Inventura

Posl.inventura dne Zahrnutí IM do invent.seznamu

Pozn.k invent.

Informace o účtování

Aktivace dne Deaktivace dne

Prv.přir. dne Plán.vyřazení dne

Rok přírůstku 000 Objedn. dne

Obr. 9 Založení karty IM-všeobecná data

Na záložce „všeobecně“ doplníme označení, které představuje název pořizované investice a dále přejdeme na záložku „původ“. Zde doplníme zdroj a SPP prvek, případně dodavatele.

Založení IM: Kmen.data

Hodnoty IM

Inv.maj. INTERN-00001 0 Kalorimetr
 Třída IM 4202 Ned. dl.hm.ma-SZNN Účetní okruh vvs

Všeobecně Časově závislý Přřazení Původ Krácený koeficient Ocenění

Původ

Dodavatel

Výrobce

IM koupen nový

Koup.jako použitý

Stát původu

Označení typu

Původní IM Přir.dne

Rok výroby

Původní hodnota CZK

Podíl vlastní vyr.

Přřazení účtů pro IM

Zdroj 1100

Prvek SPP AD50120501800-1100-I

Obr. 10 Založení karty IM-původ

Po uložení dat máme připravenou KNI pro zpracování požadavku na objednávku v modulu MM v transakci ME51N.

8.4 Zaúčtování faktury

K přijaté faktuře za pořízenou investici je třeba přiřadit objednávku, která obsahuje KNI s vazbou na účty 04x. Zaúčtování dodavatelské faktury k pořízené investici probíhá v modulu MM v transakci MIR7. Přímé účtování na účty 04x systém neumožňuje.

Při zaúčtování faktury systém automaticky vygeneruje doklad s účtováním na účty 901 xxx – *Vlastní jmění-čerpání*, 911 xxx – *Fond reprodukce investičního majetku-čerpání* dle tabulky 19.

Tab. 19 Účtování čerpání zdrojů

[Interní zdroj VVŠ]

Zdroj financování	MD	D
Dotace	901 32x	901 100
Kapitálový příspěvek	901 423	901 100
Dotace ESF, ERDF	901 52x	901 100
FRIM	911 621	901 100
FRIM z KP	911 665	901 100
FRIM z darů	911 675	901 100
FRIM z FPP	911 685	901 100

8.5 Zařazení majetku

Dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem se stávají věci uvedené do stavu způsobilého k obvyklému užívání, v tomto okamžiku můžeme zařadit majetek na kartu IM v modulu AM/IM. Nejdříve v transakci AS01 založíme kartu investičního majetku v příslušné třídě dle tabulky 17, současně je vygenerováno číslo majetku dle třídy IM.

Vyplníme všechny záložky karty IM. Na kartě investičního majetku doplníme tyto údaje:

- označení (název) investičního majetku,

Obr. 11 Založení karty IM-všeobecně

- nákladové středisko, kde bude majetek evidován,
- zdroj pro odpisy,
- umístění,
- osobní číslo zaměstnance, který za majetek zodpovídá,

Obr. 12 Založení karty IM-časově závislý

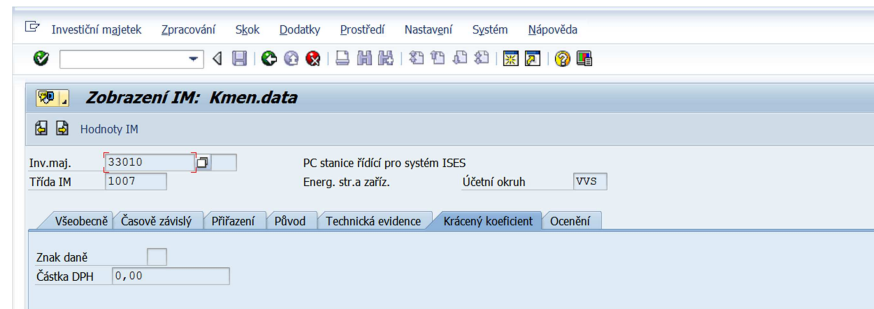
- klasifikaci produkce CZ-CPA,

Obr. 13 Založení karty IM-přirazení

- číslo dodavatele,
- název dodavatele,
- označení, zda se jedná o nově pořízený majetek,

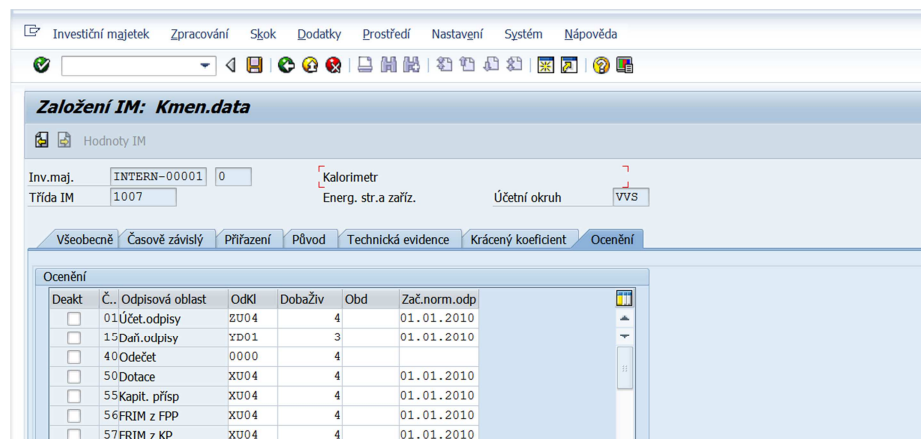
Obr. 14 Založení karty IM-původ

- údaj o znaku daně a výši DPH v případě, že se jedná o majetek pro hlavní i doplňkovou činnost a je uplatněn koeficient DPH při pořízení IM,



Obr. 15 Založení karty IM-krácený koeficient

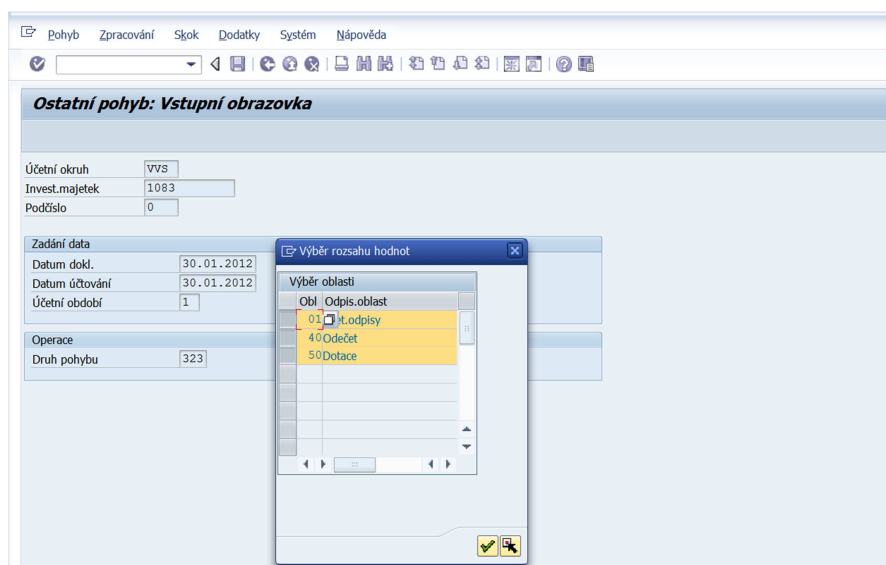
- účetní klíče,
- datum začátku odpisování.



Obr. 16 Založení karty IM-ocenění

Pro správný výpočet výše odpisů je důležitá poslední záložka „ocenění“, kde doplníme odpisové klíče dle tabulky 16, v oblasti 01 např. ZU04 s dobou odpisu 4 roky, pro ostatní oblasti slouží klíče začínající X, např. XU04.

Zařazení majetku provedeme v transakci ABSO, majetek je zařazen na účty skupin 01, 02 a 03. Zařazení předmětů do užívání umožňuje začít s odpisováním majetku do nákladů.



Obr. 17 Zařazení majetku

Na vstupní obrazovce transakce ABSO vyplníme kartu nedokončené investice, datum zařazení a druh pohybu dle tabulky 20. Druh pohybu určuje, do které oblasti zařadíme IM. Po potvrzení se zobrazí oblasti, do kterých budeme zařazovat majetek.

Tab. 20 Druhy pohybů při zařazení IM [Interní zdroj VVŠ]

Druh pohybu	Označení druhu pohybu
321	Přeúčtování nového přírůstku-zařazení majetku bez dotace
323	Přeúčtování nového přírůstku-zařazení majetku z dotace
325	Přeúčtování nového přírůstku-zařazení z FRIM z FPP
326	Přeúčtování nového přírůstku-zařazení z FRIM z KP
328	Zařazení darovaného majetku
329	Přeúčtování nového přírůstku-zařazení z kapitálového příspěvku

Obr. 18 Zařazení IM-zadání pohybu

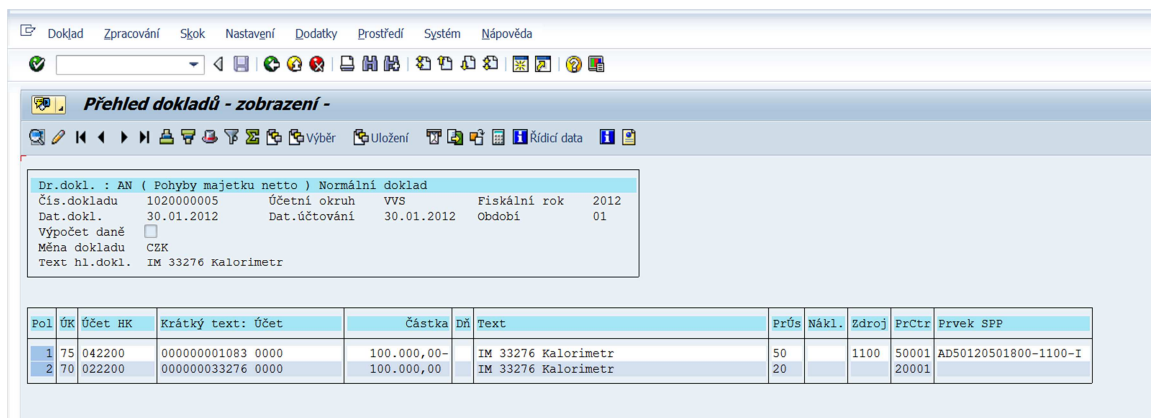
Na další obrazovce doplníme kartu IM, kterou jsme založili v transakci AS01, datum, částku, popis případu. Po uložení je majetek zařazen, IM můžeme zobrazit v transakci AW01N, zde současně vidíme zařazení do správné odpisové oblasti.

Hodnota	Začátek roku	Změna	Konec roku	Měna
Pohyb aktiv	100.000,00	100.000,00	CZK	
Pořizovací hodnota	100.000,00	100.000,00	CZK	
Normální odpis		25.000,00-	25.000,00-	CZK
Mimořádný odpis				CZK
Přísady				CZK
Oprávka				CZK
Zbšt.účet.hodnota		75.000,00	75.000,00	CZK

Refer.datum	Částka	DrPoh	Označení druhu pohybu	Norm.odpis Měna
30.01.2012	100.000,00	335	Aut. poh.- přeúčt nov.maj.-zařazení 100% dotace	25.000,00- CZK

Obr. 19 Zobrazení karty IM

Současně je vytvořen účetní doklad, kterým se provede zaúčtování z 04x na účty 01, 02 a 03. Účetní doklad obsahuje jak zaúčtování na účty HK, např. 022 200 a 042 200, tak zobrazuje KNI a kartu IM.



Přehled dokladů - zobrazení

Dr.dokl. : AN (Pohyby majetku netto) Normální doklad

Čís.dokladu 102000005 Účetní okruh VVS Fiskální rok 2012
 Dat.dokl. 30.01.2012 Dat.účtování 30.01.2012 období 01
 Výpočet daně
 Měna dokladu CZK
 Text hl.dokl. IM 33276 Kalorimetr

Pol	ÚK	Účet HK	Krátký text: účet	Částka	Dě	Text	Prūs	Nákl.	Zdroj	PrCtr	Prvek SPP
1	75	042200	000000001083 0000	100.000,00-		IM 33276 Kalorimetr	50		1100	50001	AD50120501800-1100-I
2	70	022200	0000000033276 0000	100.000,00		IM 33276 Kalorimetr	20			20001	

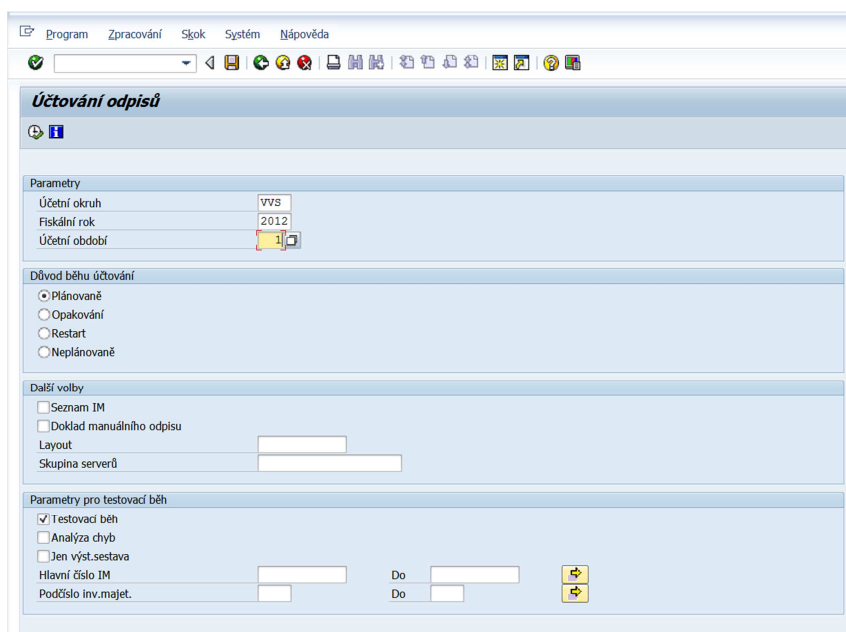
Obr. 20 Zařazení majetku-účetní doklad

Oblast pro pořízení majetku z vlastních zdrojů není definována, hodnotu zjistíme odečtením jednotlivých dotačních hodnot oblastí od oblasti 01, tzn.

$$\text{FRIM} = 01 - 50 - 55 - 56 - 57. \quad (7)$$

8.6 Účtování odpisů

Zpracování odpisů se spustí transakcí AFAB, v úvodní obrazovce transakce vyplníme pouze období, za které chceme odpisy zaúčtovat a transakci spustíme v testovacím běhu.



Účtování odpisů

Parametry

Účetní okruh VVS
 Fiskální rok 2012
 Účetní období 1

Důvod běhu účtování

Plánovaně
 Opakování
 Restart
 Neplánovaně

Další volby

Seznam IM
 Doklad manuálního odpisu
 Layout
 Skupina serverů

Parametry pro testovací běh

Testovací běh
 Analýza chyb
 Jen výst.sestava
 Hlavní číslo IM
 Podčíslo inv.majet.

Obr. 21 AFAB-spuštění odpisů

Po provedení transakce systém oznámí úspěšné provedení testovacího běhu, můžeme se vrátit zpět do vstupní obrazovky a spustit zaúčtování odpisů za příslušný měsíc.

Účtování odpisů na účty hlavní knihy se provádí sumárně za konkrétní nákladová střediska a zdroje, které jsou uvedeny v kartách majetku. Odpisy se účtují na stanovený zdroj a SPP prvek, v případě Kolejí a menz také na nákladové středisko a zdroj. Tímto krokem jsou odpisy zaúčtovány na příslušný účet 551 – *Odpisy* a ve prospěch skupiny 07 nebo 08 – *Oprávký*. Současně je zaúčtována tvorba FRIM 901 100 – *Vlastní jmění* a 911 601 – *Tvorba FRIM*.

Dále je třeba snížit odpisy o hodnotu pořízenou z dotace, k tomu slouží transakce ZAMROZDOTM. Provede se druhý krok zaúčtování, kdy se sníží tvorba FRIM o část majetku pořízeného z dotace a současně se zvýší výnosy. Účtování na účty HK v IS SAP ukazuje tabulka 21.

Tab. 21 Účtování odpisů v IS SAP [Interní zdroj VVŠ]

Účtování odpisů	MD	D
Účetní odpis majetku ze vstupní, příp. zvýšené vstupní ceny dle odpisového plánu VVŠ	551 100/551 200	07x / 08x
Tvorba fondu reprodukce investičního majetku ve výši zúčtovaných odpisů	901 100	911 601
Poměrná část odpisů pořízená z veřejných zdrojů (dotace, kapitálový příspěvek, FRIM z FPP, FRIM z KP) je přeúčtována na odpovídající analytický účet odpisů	551 15x/551 25x	551 100/551 200
O poměrnou část odpisů majetku pořízeného z veřejných zdrojů je snížena tvorba fondu reprodukce investičního majetku	911 601	901 100
O poměrnou část odpisů majetku pořízeného z veřejných zdrojů se současně zvýší výnosy	901 100	649 5xx

Po zaúčtování odpisů je provedena kontrola zaúčtování v modulu FI, zůstatek účtů 551 100 a 551 200 – *Odpisy* musí souhlasit se zůstatkem účtu 911 601 – *Tvorba FRIM*.

8.7 Formulace řešeného problému

Pro majetek pořízený z vlastních zdrojů není zřízena samostatná odpisová skupina. Stejně nastavení kopíruje účetnictví, kdy výše FRIM (911 601) rovná se zůstatku účtu odpisů

551 100 a 551 200. Toto nastavení se ukázalo jako nevyhovující a to z důvodu pracnosti při zajištění kontroly správné výše odpisů.

První oblastí, kde může z důvodu chyby obsluhy IS dojít k nesprávnému stanovení výše odpisů, je zadávání účetních klíčů. Dle vyjádření dodavatele podpory IS SAP není možné nastavit kontrolu, zda byl účetní klíč zadán (nelze nastavit jako povinné pole). Může tak dojít k situaci, kdy je účetní klíč v kartě IM zadán např. pouze v odpisové oblasti 01. Jaký dopad má toto nesprávné zadání na stav účetních odpisů, ukazuje následující příklad.

Příklad: VVŠ nakoupila dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě Kč 100 000,-; zařazen je v odpisové skupině 1 s dobou odpisování 4 roky, v měsíci lednu dán do užívání, zdrojem financování jsou dotace ve výši Kč 60 000,- (oblast 50) a vlastní zdroj (samostatná oblast není definována) ve výši Kč 40 000,-. Při zařazení majetku do užívání zaměstnanec omylem zadal odpisový klíč pouze v oblasti 01, odpisový klíč v oblasti 50 chybí. Jak se chyba zobrazí při zaúčtování?

Při zaúčtování odpisů systém zaúčtuje (roční odpis) dle tabulky 22.

Tab. 22 Příklad-řešení

Popis případu	Částka	MD	D
Účetní odpis	25 000	551 200	082 200
Tvorba FRIM ve výši odpisů	25 000	901 100	911 601

Účetní odpis = $100\,000 \times 0,25$ (1. odpisová skupina) = Kč 25 000,-

Protože není vyplněn odpisový klíč v dotační oblasti 50, nezaúčtuje se poměrná část odpisů do výnosů na účet 649 a nedojde ke snížení tvorby FRIM 911 601 / 901 100. VVŠ si tak neoprávněně vytvoří FRIM ve výši Kč 10 000,-. Pokud není karta IM zaměstnancem znovu zkontrolována, chyba nemusí být zjištěna a odpisy jsou vykázány v nesprávné výši. Chyba není zjištěna ani v účetnictví, účet odpisů 551 200 vykazuje shodný zůstatek s účtem tvorby FRIM 911 601.

Správné zaúčtování odpisů ukazuje tabulka 23.

Tab. 23 Příklad-řešení

Popis případu	Částka	MD	D
Účetní odpis	25 000	551 200	082 200
Tvorba FRIM ve výši odpisů	25 000	901 100	911 601
Poměrná část odpisů majetku pořízeného z dotace	15 000	551 250	551 200
Snížení tvorby FRIM o část odpisů majetku pořízeného z dotace	15 000	911 601	901 100
Zvýšení výnosů o část odpisů majetku pořízeného z dotace	15 000	901 100	649 551

Odpis v oblasti 50 (majetek pořízený z dotace) = $60\,000 \times 0,25 = \text{Kč } 15\,000,-$

Zůstatek 551 200 Kč 10 000,-

Zůstatek 911 601 Kč 10 000,-

Další problém se může projevit na kartě IM, na které bylo zaúčtováno provedené technické zhodnocení. V některých kartách majetku není systémem správně vypočítána hodnota odpisů po technickém zhodnocení. Stěžejní při tomto problému jsou vstupní, resp. zůstatkové ceny v jednotlivých oblastech. Při tomto nastavení systému bylo nutné provést rekonstrukci zůstatkové ceny, což je pracné a zdlouhavé. Chyba ve výši odpisů po TZ IM se projevila až po zaúčtování odpisů, bylo nutné zkontrolovat všechny karty IM, kde bylo provedeno technické zhodnocení a to zpětně od počátku účetního období, nesprávná výše odpisů se nemusela objevit hned v měsíci zařazení. Chyba se například projevila vrácením celého ročního účetního odpisu, hodnoty odpisů tak byly zcela zkreslené a do provedení opravy výše odpisů na kartě IM nebylo možné pokračovat ve zpracování odpisů za další měsíc.

Navržené řešení: doplnit odpisovou skupinu pro majetek pořízený z FRIM, nastavit kontrolu, kdy součet měsíčních odpisů v oblasti 01 se rovná součtu odpisů v jednotlivých odpisových oblastech, tzn. změnit logiku nastavení a účtování měsíčních odpisů v IS SAP.

Na základě toho byla zavedena nová odpisová skupina 60 – FRIM – fond reprodukce investičního majetku, oblast obsahuje část majetku pořízeného z vlastních zdrojů a darů. Dále byla provedena změna nastavení účtování.

9 NASTAVENÍ IS SAP - NOVÉ ŘEŠENÍ

Nejdříve je nutné do všech karet IM pořízených z vlastních zdrojů doplnit hodnotu výše FRIM do oblasti 60. Při výpočtu vstupních hodnot pro oblast 60 se objevil problém, kdy u několika majetků pořízených z oblastí 50 a současně 55, byl chybně počítán odpis. Součet odpisů v oblasti 50 a 55 neodpovídal výši odpisů v oblasti 01, rozdíl bylo nutné dorovnat neplánovaným odpisem, aby tento nebyl nesprávně vykázan v nové oblasti 60. Analýzou bylo zjištěno, že se jedná o majetky, u kterých byla po zařazení majetku provedena změna financování, majetek byl stornován a znovu zařazen. V tomto případě systém počítal s chybným vzorcem pro výpočet odpisů v dotačních oblastech. Vzhledem k tomu, že se jednalo přibližně o dvacet položek a rozdíl byl v řádech desítek korun u jednotlivých majetků, nebyl tento problém v průběhu provozu zjištěn. Vzorec výpočtu odpisů v dotačních oblastech byl opraven a nyní funguje v pořádku, případně by na tuto chybu nový způsob zpracování odpisů upozornil.

Změna systému při novém řešení se projeví od kroku „zařazení majetku“ (viz předchozí kapitola). Nyní při pořízení majetku z vlastních zdrojů a darů dojde k zobrazení vstupní ceny v oblasti 60.

Asset Explorer

Investiční majetek VVS-33256/0000

Účetní okruh: VVS, Invest.majetek: 33256, Fiskální rok: 2011, Univerzita Tomáše Bati, 3D měřicí mobilní skannovací systém ATOS II T

Plán.hodnoty | Zaúčtov.hodnoty | Porovnání | Parametry

Plán.hodnoty FRIM

Hodnota	Začátek roku	Změna	Konec roku	Měna
Pohyb aktiv	2,000,00	2,000,00	2,000,00	CZK
Pořizovací hodnota	2,000,00	2,000,00	2,000,00	CZK
Normální odpis		42,00-	42,00-	CZK
Mimořádný odpis				CZK
Přípisy				CZK
Oprávka				CZK
Zbýv.účet.hodnota	1,958,00	1,958,00	1,958,00	CZK
Zálohy				CZK

Pohyby

Refer.datum	Čísťka	DrPoh	Označení druhu pohybu	Norm.odpis Měna
01.12.2011	2,000,00	333	Aut. poh. - přeúčt nov.maj. - zařazení bez dotace	42,00 CZK
01.12.2011	0,00	362	Aut. poh. - přeúčt nov.maj. - zařaz. z FRIM-KP	0,00 CZK
01.12.2011	0,00	361	Aut. poh. - přeúčt nov.maj. - zařaz. z FRIM-FPP	0,00 CZK
31.12.2011	0,00	Z35	Aut. Přeúčt.vyrovn.koeficientu se 100 % dotací	0,00 CZK
	2,000,00			42,00- CZK

Obr. 22 Karta IM-oblast 60

K významné změně dochází v postupu spuštění odpisů. Byly vytvořeny dvě nové transakce:

- ZAMCAL,
- ZAM_MODPIS.

9.1 Transakce ZAMCAL

Transakce ZAMCAL slouží k vyhledání majetků, u kterých došlo k technickému zhodnocení a systém nestanovil správně výši odpisů.

Po spuštění transakce se objeví vstupní výběrová obrazovka:

Obr. 23 Spuštění transakce ZAMCAL


Zde je nutné doplnit třídu IM 1001 až 1017, dále vybrat účetní období a zobrazení IM ke zpracování. Po zadání výběrových kritérií a spuštění programu se zobrazí majetky ke zpracování.

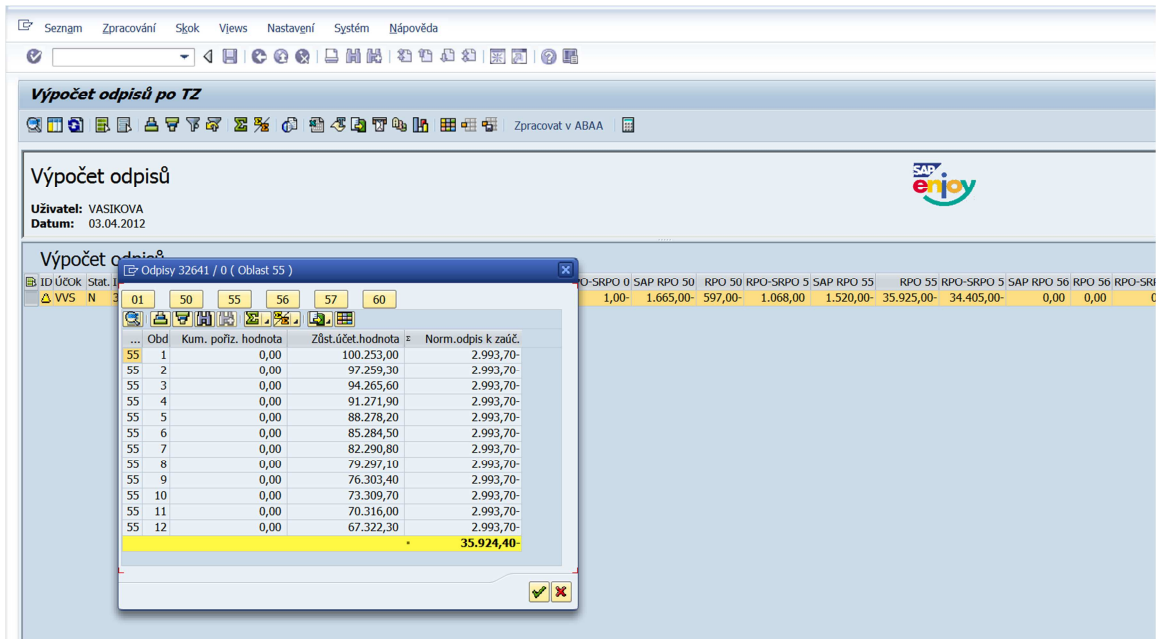
ID	Účok	Stat.	IM	Podč	PrUs	Označení	IM	Třída	Datum	SAP RPO 01	RPO 01	RPO-SRPO 0	SAP RPO 50	RPO 50	RPO-SRPO 5	SAP RPO 55	RPO 55	RPO-SRPO 5	SAP RPO 56	RPO 56	RPO-SRPO 5	SAP RPO 57	RPO 57	RPO 57
VVS	N	32641	0	20	Vývěva	membránová	KNF	1007	01.12.2012	36.521,00-	36.522,00-	1,00-	1.665,00-	597,00-	1.068,00	1.520,00-	35.925,00-	34.405,00-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Obr. 24 Výpočet odpisů po TZ

V sestavě se zobrazí číslo IM, hodnota odpisu za danou odpisovou oblast vypočítanou systémem a dále hodnota přepočítaná transakcí ZAMCAL. Následuje rozdíl mezi těmito hod-

notami, který bude systémem zaúčtován. Uvedené nastavení platí pro oblasti 01, 50, 55, 56, 57 a 60.

Sestava také umožňuje po označení konkrétního řádku a kliknutí na ikonu  zobrazit přehled měsíčních odpisů tak, jak je vypočítal program.

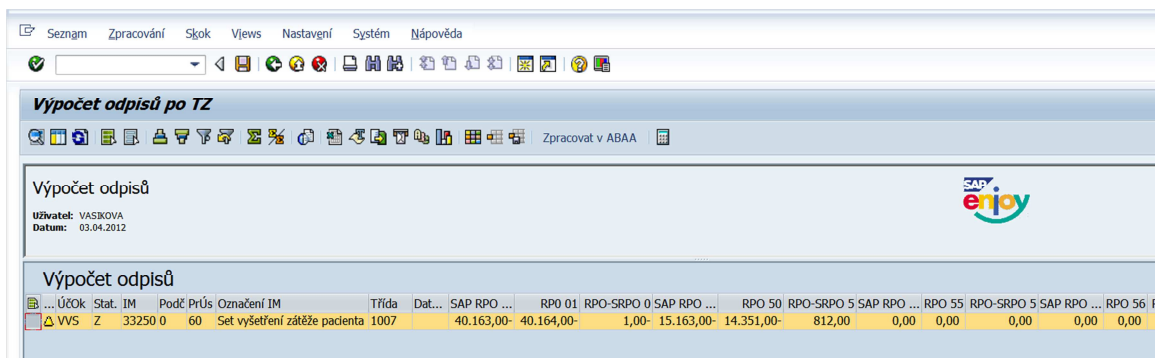


Obr. 25 Výpočet odpisů transakcí ZAMCAL

Zobrazení je možné přepínat mezi jednotlivými odpisovými oblastmi 01 až 60.

Zjištěné rozdíly je možné zpracovat dvojím způsobem:

1. Automaticky transakcí ZAMCAL – je třeba označit řádek, který chceme zpracovat a kliknout na tlačítko „zpracovat v ABAA“



Obr. 26 Stav po zpracování transakcí ZAMCAL

Po uložení dokladu dojde ke změně statutu IM z „N – nezpracované“ na „Z - zpracované“.

2. Manuálně – požadovaný rozdíl je zaúčtován na kartu majetku přes transakci ABAA, musí být vybrán správný druh pohybu podle odpisové oblasti, do které bude rozdíl zaúčtován.

Takto vytvořené doklady manuálního odpisu budou zpracovány při nejbližším běhu odpisu za příslušný měsíc. Po zpracování sestavy ZAMCAL je možné přejít k dalšímu kroku.

9.2 Transakce ZAM_MODPIS

Transakce ZAM_MODPIS slouží k porovnání jednotlivých odpisových oblastí, k vyrovnání rozdílů obvykle ve výši jedné koruny, které vznikají ze zaokrouhlování odpisů na celé koruny. Transakce zobrazí i případné větší rozdíly mezi jednotlivými odpisovými oblastmi. Tyto rozdíly je třeba prověřit v zobrazení karty IM v transakci AW01N.

Po zadání výběrových kritérií v transakci ZAM_MODPIS a spuštění programu se zobrazí sestava zpracovaných karet. Vzhledem k tomu, že systém prochází všechny karty IM, je načtení sestavy poměrně časově náročné.

ÚČOK	Inv.maj.	Podř	Třída	01 OP - (01 PC	01 ZC	01 OD	01 OP	50 OP	55 OP	56 OP	57 OP	60 OP	SUM (5x +
✓ VVS 32571	0	1008	1,00=	84.902,00	24.783,00	60.119,00-	1.179,00-	1.142,00-	0,00	36,00-	0,00	0,00	0,00	1.178,00-
✓ VVS 32572	0	1008	1,00=	208.684,00	97.817,00	110.867,00-	2.174,00-	2.108,00-	0,00	67,00-	0,00	0,00	0,00	2.175,00-
✓ VVS 32576	0	1008	1,00=	207.139,00	60.470,00	146.669,00-	2.876,00-	2.783,00-	0,00	94,00-	0,00	0,00	0,00	2.877,00-
✓ VVS 32577	0	1008	1,00=	60.250,00	17.587,00	42.663,00-	837,00-	809,00-	0,00	27,00-	0,00	0,00	0,00	836,00-
✓ VVS 32580	0	1008	1,00=	41.294,00	12.054,00	29.240,00-	573,00-	558,00-	0,00	16,00-	0,00	0,00	0,00	574,00-
✓ VVS 32581	0	1008	1,00=	89.706,00	42.046,00	47.660,00-	935,00-	908,00-	0,00	26,00-	0,00	0,00	0,00	934,00-
✓ VVS 32589	0	1007	1,00=	90.580,00	0,00	90.580,00-	1.885,00-	1.584,00-	300,00-	0,00	0,00	0,00	0,00	1.884,00-
✓ VVS 32605	0	1013	2,00=	100.896,00	0,00	100.896,00-	2.101,00-	0,00	2.042,00-	57,00-	0,00	0,00	0,00	2.099,00-
✓ VVS 32607	0	1013	1,00=	100.898,00	0,00	100.898,00-	2.098,00-	0,00	2.040,00-	57,00-	0,00	0,00	0,00	2.097,00-
✓ VVS 32608	0	1013	1,00=	100.898,00	0,00	100.898,00-	2.098,00-	0,00	2.040,00-	57,00-	0,00	0,00	0,00	2.097,00-
✓ VVS 32609	0	1013	1,00=	100.898,00	0,00	100.898,00-	2.098,00-	0,00	2.040,00-	57,00-	0,00	0,00	0,00	2.097,00-
✓ VVS 32614	0	1007	1,00=	1.383.332,00	0,00	1.383.332,00-	28.818,00-	21.014,00-	0,00	0,00	0,00	7.803,00-	0,00	28.817,00-
✓ VVS 32620	0	1007	1,00=	570.628,00	11.887,00	558.741,00-	11.888,00-	9.804,00-	2.083,00-	0,00	0,00	0,00	0,00	11.887,00-
✓ VVS 32621	0	1007	6,00=	861.880,00	53.866,00	808.014,00-	17.956,00-	15.879,00-	2.071,00-	0,00	0,00	0,00	0,00	17.950,00-
✓ VVS 32622	0	1007	1,00=	468.056,00	9.750,00	458.306,00-	9.751,00-	8.791,00-	959,00-	0,00	0,00	0,00	0,00	9.750,00-
✓ VVS 32623	0	1007	1,00=	1.789.590,00	111.847,00	1.677.743,00-	37.283,00-	27.187,00-	0,00	0,00	0,00	10.095,00-	0,00	37.282,00-
✓ VVS 32624	0	1007	1,00=	451.511,00	18.810,00	432.701,00-	9.407,00-	6.859,00-	0,00	0,00	0,00	0,00	2.547,00-	9.406,00-
✓ VVS 32626	0	1007	1,00=	449.969,00	18.744,00	431.225,00-	9.375,00-	6.836,00-	0,00	0,00	0,00	2.538,00-	0,00	9.374,00-
✓ VVS 32632	0	1007	1,00=	138.800,00	5.782,00	133.018,00-	2.891,00-	2.109,00-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	783,00-
✓ VVS 32633	0	1007	1,00=	506.022,00	21.001,00	484.941,00-	10.542,00-	7.607,00-	0,00	0,00	0,00	2.054,00-	0,00	10.541,00-
✓ VVS 32636	0	1007	1,00=	280.891,00	17.554,00	263.337,00-	5.852,00-	4.267,00-	0,00	0,00	0,00	0,00	1.584,00-	5.851,00-
✓ VVS 32639	0	1007	1,00=	2.376.611,00	148.535,00	2.228.076,00-	49.513,00-	34.843,00-	0,00	0,00	0,00	14.669,00-	0,00	49.512,00-
✓ VVS 32677	0	1013	1,00=	53.080,00	0,00	53.080,00-	1.103,00-	1.073,00-	0,00	29,00-	0,00	0,00	0,00	1.102,00-
✓ VVS 32678	0	1013	1,00=	112.959,00	0,00	112.959,00-	2.350,00-	2.287,00-	0,00	62,00-	0,00	0,00	0,00	2.349,00-
✓ VVS 32679	0	1013	1,00=	112.959,00	0,00	112.959,00-	2.350,00-	2.287,00-	0,00	62,00-	0,00	0,00	0,00	2.349,00-
✓ VVS 32680	0	1013	1,00=	112.959,00	0,00	112.959,00-	2.350,00-	2.287,00-	0,00	62,00-	0,00	0,00	0,00	2.349,00-
✓ VVS 32681	0	1013	1,00=	112.959,00	0,00	112.959,00-	2.350,00-	2.287,00-	0,00	62,00-	0,00	0,00	0,00	2.349,00-
✓ VVS 32682	0	1013	1,00=	177.519,00	7.395,00	170.124,00-	3.698,00-	3.599,00-	0,00	100,00-	0,00	0,00	0,00	3.699,00-
✓ VVS 32683	0	1013	1,00=	177.519,00	7.395,00	170.124,00-	3.698,00-	3.599,00-	0,00	100,00-	0,00	0,00	0,00	3.699,00-
✓ VVS 32684	0	1013	1,00=	177.520,00	7.395,00	170.125,00-	3.698,00-	3.599,00-	0,00	100,00-	0,00	0,00	0,00	3.699,00-
✓ VVS 32694	0	1013	1,00=	105.637,00	4.397,00	101.240,00-	2.201,00-	2.141,00-	0,00	59,00-	0,00	0,00	0,00	2.200,00-

Obr. 27 Rozdíly odpisových oblastí

Popis sloupců:

- 1) 01 OP – vypočítaný rozdíl mezi odpisem v oblasti 01 a součtem oblastí 50 až 60,

- 2) 01 PC – vstupní cena,
- 3) 01 ZC – zůstatková cena k vybranému období,
- 4) 01 OD – oprávky k vybranému období,
- 5) 01 OP – odpis za vybrané období za oblast 01,
- 6) 50 OP – odpis za vybrané období za oblast 50,
- 7) 55 OP – odpis za vybrané období za oblast 55,
- 8) 56 OP – odpis za vybrané období za oblast 56,
- 9) 57 OP – odpis za vybrané období za oblast 57,
- 10) 60 OP – odpis za vybrané období za oblast 60,
- 11) SUM – součet odpisů za oblasti 50 až 60.

V případě, že program vypočítá rozdíl mezi oblastmi, označí pole ve sloupci 01 OP červeně. Rozdíly, které mají být zaúčtovány, jsou označeny a po kliknutí na pole „vytvořit mapu BI“ se vytvoří mapa. Dojde k vytvoření mapy s účtováním rozdílů na jednotlivé karty IM formou mimořádného odpisu, mapa je zaúčtována v transakci SM35.

Uvedeným způsobem se zaúčtují rozdíly ve výši jedné koruny, vyšší rozdíly je nutné prověřit a zpracovat výše uvedeným způsobem nebo v transakci ABAA. Po zaúčtování se odpisy zobrazí v AW01N ve sloupci mimořádné odpisy.

Hodnota	Začátek roku	Změna	Zaúčtov.hodn... Měna
Pohyb aktiv	208.562,00		208.562,00 CZK
Pořizovací hodnota	208.562,00		208.562,00 CZK
Normální odpis	68.047,00-	2.896,00-	70.943,00- CZK
Mimořádný odpis	1,00	1,00	2,00 CZK
Přípisy			CZK
Oprávka			CZK
Zůst.účet.hodnota	140.516,00	2.895,00-	137.621,00 CZK

Status	Status	Obd	NormOdpis	MimOdpZúč	Rezerva	Zvyš.hodn. Měna
Zaúčtováno	Zaúčtováno	1	1.448,00-	0,00	0,00	0,00 CZK
Zaúčtováno	Zaúčtováno	2	1.448,00-	1,00	0,00	0,00 CZK
Plánováno	Plánováno	3	1.448,00-	0,00	0,00	0,00 CZK
Plánováno	Plánováno	4	1.448,00-	0,00	0,00	0,00 CZK
Plánováno	Plánováno	5	1.447,00-	0,00	0,00	0,00 CZK
Plánováno	Plánováno	6	1.448,00-	0,00	0,00	0,00 CZK

Obr. 28 Karta IM-mimořádný odpis

Po zaúčtování mapy v transakci SM35 je nutné spustit program ještě jednou. Můžou se vyskytnout majetky, které ve vybraném období dosáhnou nulovou zůstatkovou cenu, nelze je tedy dorovnat uvedenou transakcí. Tyto rozdíly je třeba dorovnat manuálně například do oblasti 60 transakcí ABAA.

Příklad IM, kdy může nastat rozdíl v jednotlivých oblastech, uvádí tabulka 24.

Tab. 24 IM-porovnání výše odpisů v jednotlivých letech

[vlastní zpracování]

Oblast	01	50	55	50 + 55	Rozdíl 01-(50+55)
Vstupní hodnoty	46 083	40 000	6 083	46 083	0
2008	9 602	8 333	1 269	9 602	0
2009	11 521	10 001	1 521	11 522	-1
2010	11 521	10 001	1 520	11 521	0
2011	11 521	10 001	1 520	11 521	0
2012	1 918	1 664	253	1 917	1
Celkem	46 083	40 000	6 083	46 083	0

V roce 2009 došlo u uvedeného majetku k neoprávněnému snížení hodnoty FRIM ve výši jedné koruny. Systém neumožňuje větší odpis v jednotlivých oblastech než je vstupní hodnota, v uvedeném případě je proto nutné opravit výši odpisů v oblasti 60 (transakcí ABAA). U majetků zařazených po spuštění nové odpisové oblasti k těmto rozdílům na konci odpisování nebude docházet, odpis je vždy srovnán v rámci daného roku.

Po ověření, že je sestava po opětovném spuštění programu prázdná, je možné spustit odpisy za příslušný měsíc. Odpisy jsou vygenerovány v transakci AFAB.

9.3 Zaúčtování odpisů

Transakcí AFAB jsou zaúčtovány odpisy do finančního účetnictví. Dále je nutné provést rozúčtování dotace transakcí ZAMROZDOTM stejně jako v předchozí verzi řešení odpisů. Nové nastavení se promítne do způsobu účtování odpisů.

Tab. 25 Účtování odpisů IS SAP-nové řešení [Interní zdroj VVŠ]

Účtování odpisů	MD	D
Účetní odpis majetku ze vstupní, příp. zvýšené vstupní ceny dle odpisového plánu VVŠ	551 100/551 200	07x / 08x
Tvorba fondu reprodukce investičního majetku ve výši zúčtovaných odpisů	901 100	911 601
<i>Poměrná část odpisů je přeúčtována na odpovídající analytický účet odpisů dle zdrojů pořízení</i>	<i>551 15x/551 25x 551 16x/551 26x</i>	<i>551 100/551 200</i>
O poměrnou část odpisů majetku pořízeného z veřejných zdrojů je snížena tvorba fondu reprodukce investičního majetku	911 601	901 100
O poměrnou část odpisů majetku pořízeného z veřejných zdrojů se současně zvýší výnosy	901 100	649 5xx

Z nového nastavení vyplývá, že po zaúčtování odpisů musí účty 551 100 a 551 200 vykazovat nulové zůstatky. Pokud vykazují jinou hodnotu, došlo k nesouladu mezi jednotlivými odpisovými oblastmi. Při dodržení popsaného postupu nemůže k rozdílu ve finančním účetnictví dojít.

Nový způsob nastavení účtování je možné porovnat na příkladu z předchozí kapitoly.

Příklad:

Vstupní cena celkem	Kč 100 000,-
z dotace (oblast 50)	Kč 60 000,-
FRIM (oblast 60)	Kč 40 000,-

Tab. 26 Příklad-řešení

Popis případu	Částka	MD	D
Účetní odpis	25 000	551 200	082 200
Tvorba FRIM ve výši odpisů	25 000	901 100	911 601
Poměrná část odpisů majetku pořízeného z dotace	10 000	551 250	551 200
Poměrná část odpisů majetku pořízeného z FRIM	15 000	551 260	551 200
Snížení tvorby FRIM o část odpisů majetku pořízeného z dotace	10 000	911 601	901 100
Zvýšení výnosů o část odpisů majetku pořízeného z dotace	10 000	901 100	649 551

Kontrola:

551 200 Kč 0,-

551 260 Kč 15 000,-

911 601 Kč 15 000,-

Kontrola zaúčtování je provedena porovnáním zůstatků na účtech 551 u odpisů majetku pořízených z vlastních zdrojů a tvorby FRIM, tzn. účty HK 551 160 + 551 260 = 911 601. Přehled vazeb jednotlivých oblastí uvádí tabulka 27.

Tab. 27 Vazby modulu AM/IM a FI [Interní zdroj VVŠ]

Odpisová oblast		Účty HK 551		Účty HK 649/911
50	=	551 150 + 551 250	=	649 550 + 649 551
55	=	551 155 + 551 255	=	649 555 + 649 556
56	=	551 156 + 551 256	=	649 560 + 649 561
57	=	551 157 + 551 257	=	649 565 + 649 566
60	=	551 160 + 551 260	=	911 601

Kontrola vazeb dle tabulky 27 na VVŠ:

Sestava z IM/AM – RASIMU02 za odpisovou oblast 57 – výše odpisů za leden 2012:

DrObj	Objekt	Označení	Klíče	Norm.odpis	Doba	Odpis 01/2012
Inves..	33178/0	Zařízení pro měření mikr..	XU04	01.02.2011	004/000	68.359,00-
Inves..	33239/0	Systém EES-ústředna GALA..	XU04	01.05.2011	004/000	1.648,00-
Inves..	33240/0	Pracoviště pro potisk te..	XU03	01.09.2011	003/000	19.443,00-
Inves..	33241/0	Zařízení pro otevírání v..	XU04	01.09.2011	004/000	1.875,00-
Inves..	33242/0	Frézka HWT vč. příslušen..	XU04	01.09.2011	004/000	4.167,00-
Inves..	33279/0	Kamera profesionální SON..	XU04	01.12.2011	004/000	854,00-
Inves..	33284/0	Tomograf rentgenový 3D	XU04	01.12.2011	004/000	421,00-
Inves..	33303/0	Materiálová tiskárna DIM..	XU04	01.12.2011	004/000	33,00-
Inves..	70004/0	TZ budova 1.pavilon v ar..	ZZIV	01.10.2009	019/007	558,00-
Inves..	70009/0	Přístupový chodník k hři..	ZZIV	01.05.2011	009/011	1.964,00-
Inves..	70010/0	Hřiště MŠ počna p.č.1090..	ZZIV	01.05.2011	009/011	5.285,00-
Inves..	70011/0	Chodník pošeš budovy U12..	ZZIV	01.05.2011	009/011	4.731,00-
*						304.688,00-

Obr. 29 Simulace odpisů v oblasti 57

V modulu FI odpovídá vybrané skupině odpisů skupina účtů 551 157, 551 257, 649 565 a 649 566. Tyto účty vybereme v sestavě zfi_zhk v účetnictví, sestavy z modulů AM/IM a FI vykazují shodné hodnoty.

Zůstatky účtů HK (Hlavní kniha)								
Česká republika								
Zůstatky účtů HK (Hlavní kniha)								
za měsíc Leden 2012 v účetním okruhu VVS								
Číslo účtu	Označení účtu	(+/- MD/D) Zůstatek 1.1.	Měsíc Leden ..Souč.Má dátí!..	Měsíc Leden ..Souč.Má dátí!..	- Leden ..Součet Dal !..	Celkem! ..Zůstatek MD!..	Celkem! Zůstatek Dal!	(+/- MD/D) Zůstatek
551157	Odpisy dlouhodob.neh		5.925,00		5.925,00	5.925,00		5.925,00
551257	Odpisy dlouhodob. hm		298.763,00		298.763,00	298.763,00		298.763,00
000551	*		304.688,00		304.688,00	304.688,00		304.688,00
000005	**		304.688,00		304.688,00	304.688,00		304.688,00
649565	Jiné ost.výnosy-osta			5.925,00		5.925,00	5.925,00	5.925,00-
649566	Jiné ost.výnosy-osta			298.763,00		298.763,00	298.763,00	298.763,00-
000649	*			304.688,00		304.688,00	304.688,00	304.688,00-
000006	**			304.688,00		304.688,00	304.688,00	304.688,00-
	***		304.688,00	304.688,00	304.688,00	304.688,00	304.688,00	
Součet účetní okruh VVS			304.688,00	304.688,00	304.688,00	304.688,00	304.688,00	

Obr. 30 Zůstatky účtů HK – oblast 57

9.4 Shrnutí

V této kapitole byl rozebrán nový způsob řešení účetních odpisů. V modulu IM/AM byla přidána nová odpisová oblast pro IM pořizený z vlastních zdrojů, karta IM tak již obsahuje všechny údaje o vstupní a zůstatkové ceně. Byla změněna logika nastavení účtování, kdy nově se účetní odpisy v oblasti 01 rovnají součtu účetních odpisů v ostatních oblastech ($01 = 50 + 55 + 56 + 57 + 60$). Při zpracování odpisů byly přidány nové transakce, které zabezpečují kontrolu hodnot na kartách IM ještě před zaúčtováním odpisů. Dále byly popsány vazby mezi hodnotami vykazovaných v modulu AM/IM a FI.

Postup zpracování účetních odpisů i nové kontrolní mechanismy významně přispěly ke stanovení správných hodnot účetních odpisů v jednotlivých oblastech.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na optimální stanovení účetních odpisů VVŠ XY v IS SAP. Vzhledem k tomu, že VVŠ účtuje podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., která jí ukládá snížit účetní odpisy o hodnotu pořízenou z dotace, je nutné správně nastavit IS. U podnikatelské sféry, která IS SAP využívá především, hodnota dotace do vstupní ceny majetku nevstupuje, řešení účetních odpisů je proto nutné nastavit zcela odlišně.

Srovnáním původního a nového řešení odpisů VVŠ XY v IS SAP docházíme k přesnějším výsledkům u nového řešení. Původní řešení zpracování účetních odpisů neobsahovalo potřebné nástroje, kterými by bylo možné stanovit problémové karty investičního majetku, na kterých došlo k nesprávnému výpočtu odpisů. Prověření systému výpočtu odpisů probíhalo zejména v případech, kdy účty hlavní knihy po zpracování odpisů obsahovaly záporné nebo neopodstatněné významně odlišné hodnoty od předchozího měsíce. Bylo nutné zkontrolovat všechny karty IM, které byly v daném měsíci zařazeny, znovu prověřit odpisové klíče, dále prověřit výpočet TZ a to u všech karet od počátku účetního období. Správnou výši odpisů při TZ bylo nutné stanovit ručně a rekonstruovat vstupní a zůstatkovou cenu u IM pořízeného z vlastních zdrojů (nově oblast 60). Vzhledem k tomu, že se TZ provádí zejména u budov, které mají dobu účetního odpisování 30, 40 nebo 80 let (dle odpisového plánu VVŠ) a jsou obvykle pořízeny z dotace, příspěvku i vlastních zdrojů, jednalo se o časově poměrně náročnou činnost. Nové řešení případné problémy ukazuje ještě před zaúčtováním měsíčních odpisů a navíc nabízí lepší nástroje pro jejich zpracování. Hodnota všech vstupních cen je již na kartě IM obsažena, v transakci ZAMCAL je navíc hodnota správné výše odpisů k dispozici, odpadá tak zdlouhavé dohledání problémových karet IM a propočtu zůstatkových cen, stačí jen správně využít nástroje, které nové řešení nabízí.

Postup při zpracování měsíčních účetních odpisů je v novém řešení sice zdlouhavější, ale výsledky jsou mnohem přesnější a průkaznější. Vzhledem k tomu, že odpadá dohledávání problémových karet IM, je v konečném důsledku časově efektivnější. Není prakticky možné, aby byly vykázány nesprávné výsledky. I kdyby nebyl dodržen postup nového zpracování odpisů, účetní vazby by prokázaly problémy a tyto by bylo nutné následně dořešit. Průkaznost účetnictví je tak posílena, dojde k významné eliminaci rizik z případného nesprávného stanovení výše účetních odpisů. Vzhledem k těmto skutečnostem mohu nové řešení zpracování účetních odpisů v IS SAP doporučit.

Při implementaci nového řešení doporučuji stanovit tým skládající se za organizaci ze zástupců modulů AM/IM, FI a BC. A zejména vybrat vhodnou společnost, která provede implementaci řešení odpisů. I při současné konkurenci společností, které nabízí implementaci IS SAP, toto není zrovna jednoduchý úkol, kvalitních konzultantů modulu AM/IM je na trhu nedostatek.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

KOVANICOVÁ, Dana, 2009. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Vydání XIX., aktualizované. Praha: Polygon. 440 s. ISBN 978-80-7273-156-5.

PASEKOVÁ, Marie, 2006. *Finanční účetnictví*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2006. 315 s. ISBN 80-7318-444-3.

PEŠTUKA, Jaroslav, 2008. *Účetnictví nevýdělečných organizací: stav k 1. 1. 2008*. Praha: Eurounion. 286 s. ISBN 978-80-7317-067-7.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠÁK, 2010. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2010. 269 s. ISBN 978-80-7263-596-2.

RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2009. *Neziskové organizace*. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.

STROUHAL, Jiří, et al., 2011. *Účetnictví 2011: Velká kniha příkladů*. Brno: Computer Press. 798 s. ISBN 978-80-251-3389-7.

STUCHLÍKOVÁ, Helena a Sofia KOMRSKOVÁ, 2007. *Zdaňování neziskových organizací*. 5. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. 311 s. ISBN 978-80-7263-391-3.

SVOBODOVÁ, Jaroslava a kolektiv, 2009. *Účtová osnova, České účetní standardy: postupy účtování pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání*. Olomouc: ANAG. 317 s. ISBN 978-80-7263-507-8.

VALOUCH, Petr, 2011. *Účetní a daňové odpisy 2011*. 6. vyd. Praha: Grada. 144 s. ISBN 978-80-247-3803-1.

ZÁMEČNÍK, R., TUČKOVÁ, Z., NOVÁK, P., 2010. *Podniková ekonomika I*. Brno: Tribun EU. 292 s. ISBN 978-80-7318-701-9.

OSTATNÍ ZDROJE

Interní zdroje VVŠ XY

O společnosti SAP. *SAP Česká republika* [online]. [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.sap.com/cz/about/index.epx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AM/IM	Majetek – modul v IS SAP
BC	Báze systému
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropské strukturální fondy
FI	Finanční účetnictví – modul v IS SAP
FPP	Fond provozních prostředků
FRIM	Fond reprodukce investičního majetku
HK	Hlavní kniha
IM	Investiční majetek
IS	Informační systém
KNI	Karta nedokončené investice
KP	Kapitálový příspěvek
MM	Materiálové hospodářství a nákup – modul v IS SAP
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
n	Počet let odpisování
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP VaVpI	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
PC	Požizovací (vstupní) cena
SAP	Ekonomický informační systém
SPP	Strukturovaný plán projektu
SZNN	Stroje a zařízení nezařazené do nákladů

TZ	Technické zhodnocení
VVŠ	Veřejná vysoká škola
ZC	Zůstatková cena

SEZNAM ROVNIC

- (1) Rovnoměrný odpis
- (2) Procento DDB
- (3) Odpis DDB
- (4) Odpis SYD
- (5) Součet aritmetické posloupnosti
- (6) Výkonové odpisy
- (7) Výpočet FRIM

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Vývoj počtu studentů v letech 2007 – 2011</i>	34
<i>Obr. 2 Vývoj počtu zaměstnanců VVŠ v letech 2007 – 2011</i>	35
<i>Obr. 3 Vývoj dlouhodobého majetku VVŠ</i>	38
<i>Obr. 4 Vývoj účetních odpisů VVŠ</i>	38
<i>Obr. 5 Vývoj dotací VVŠ v letech 2007 – 2011</i>	41
<i>Obr. 6 Vývoj hospodářského výsledku VVŠ po zdanění</i>	45
<i>Obr. 7 Struktura IS SAP</i>	48
<i>Obr. 8 Založení karty IM</i>	52
<i>Obr. 9 Založení karty IM-všeobecná data</i>	53
<i>Obr. 10 Založení karty IM-původ</i>	53
<i>Obr. 11 Založení karty IM-všeobecně</i>	55
<i>Obr. 12 Založení karty IM-časově závislý</i>	55
<i>Obr. 13 Založení karty IM-přiřazení</i>	56
<i>Obr. 14 Založení karty IM-původ</i>	56
<i>Obr. 15 Založení karty IM-krácený koeficient</i>	57
<i>Obr. 16 Založení karty IM-ocenění</i>	57
<i>Obr. 17 Zařazení majetku</i>	58
<i>Obr. 18 Zařazení IM-zadání pohybu</i>	59
<i>Obr. 19 Zobrazení karty IM</i>	59
<i>Obr. 20 Zařazení majetku-účetní doklad</i>	60
<i>Obr. 21 AFAB-spuštění odpisů</i>	60
<i>Obr. 22 Karta IM-oblast 60</i>	64
<i>Obr. 23 Spuštění transakce ZAMCAL</i>	65
<i>Obr. 24 Výpočet odpisů po TZ</i>	65
<i>Obr. 25 Výpočet odpisů transakcí ZAMCAL</i>	66
<i>Obr. 26 Stav po zpracování transakcí ZAMCAL</i>	66
<i>Obr. 27 Rozdíly odpisových oblastí</i>	67
<i>Obr. 28 Karta IM-mimořádný odpis</i>	68
<i>Obr. 29 Simulace odpisů v oblasti 57</i>	71
<i>Obr. 30 Zůstatky účtů HK – oblast 57</i>	72

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Počet studentů VVŠ v letech 2007 – 2011</i>	34
<i>Tab. 2 Vývoj počtu zaměstnanců VVŠ v letech 2007 – 2011</i>	35
<i>Tab. 3 Majetková struktura VVŠ</i>	36
<i>Tab. 4 Horizontální a vertikální analýza VVŠ</i>	37
<i>Tab. 5 Finanční struktura VVŠ</i>	39
<i>Tab. 6 Horizontální a vertikální analýza finanční struktury VVŠ</i>	39
<i>Tab. 7 Vývoj výnosů hlavní činnosti VVŠ</i>	40
<i>Tab. 8 Horizontální a vertikální analýza výnosů hlavní činnosti VVŠ</i>	40
<i>Tab. 9 Vývoj výnosů hospodářské činnosti VVŠ</i>	41
<i>Tab. 10 Horizontální a vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti VVŠ</i>	42
<i>Tab. 11 Vývoj nákladů hlavní činnosti VVŠ</i>	42
<i>Tab. 12 Horizontální a vertikální analýza nákladů hlavní činnosti VVŠ</i>	43
<i>Tab. 13 Vývoj nákladů hospodářské činnosti VVŠ</i>	43
<i>Tab. 14 Horizontální a vertikální analýza nákladů hospodářské činnosti VVŠ</i>	44
<i>Tab. 15 Vývoj hospodářského výsledku VVŠ po zdanění</i>	44
<i>Tab. 16 Odpisové klíče VVŠ</i>	51
<i>Tab. 17 Třídy investičního majetku VVŠ</i>	51
<i>Tab. 18 Třídy nedokončené investice VVŠ</i>	52
<i>Tab. 19 Účtování čerpání zdrojů</i>	54
<i>Tab. 20 Druhy pohybů při zařazení IM</i>	58
<i>Tab. 21 Účtování odpisů v IS SAP</i>	61
<i>Tab. 22 Příklad-řešení</i>	62
<i>Tab. 23 Příklad-řešení</i>	63
<i>Tab. 24 IM-porovnání výše odpisů v jednotlivých letech</i>	69
<i>Tab. 25 Účtování odpisů IS SAP-nové řešení</i>	70
<i>Tab. 26 Příklad-řešení</i>	70
<i>Tab. 27 Vazby modulu AM/IM a FI</i>	71
<i>Tab. 28 Vybrané rozvahové účty hlavní knihy VVŠ</i>	83
<i>Tab. 29 Vybrané výsledkové účty hlavní knihy VVŠ</i>	84

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I Přehled transakcí IS SAP

Příloha P II Přehled rozvahových účtů HK VVŠ

Příloha P III Přehled výsledkových účtů HK VVŠ

PŘÍLOHA P I: PŘEHLED TRANSAKČÍ IS SAP

ABAA	Mimořádný odpis
ABSO	Zařazení majetku
AFAB	Účtování odpisů
AS01	Založení IM
AW01N	Karta majetku
ME51N	Založení objednávky
MIR7	Pořízení došlé faktury
RASIMU02	Simulace odpisů
SM35	Zpracování mapy
ZAM_ODPIS	Porovnání odpisů za oblasti
ZAMCAL	Výpočet odpisů po TZ
ZAMRODTM	Rozúčtování dotace pro více účtů
ZFI_ZHK	Zůstatky účtů HK

PŘÍLOHA P II: PŘEHLED ROZVAHOVÝCH ÚČTŮ HK VVŠ

Tab. 28 Vybrané rozvahové účty hlavní knihy VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

Účet HK	Název účtu
013 100	Software
014 100	Ocenitelná práva
021 100	Stavby
022 200	Samostatné movité věci-stroje, přístroje, zařízení
022 300	Samostatné movité věci-dopravní prostředky
022 400	Samostatné movité věci-inventář
029 100	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek
031 100	Pozemky
032 200	Umělecká díla, předměty a sbírky-insignie
041 100	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
041 200	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek-bezúplatně nabytý
042 100	Nedokončený DHM-výstavba
042 200	Nedokončený DHM-stroje, zařízení, dopravní prostředky a inventář
042 300	Nedokončený DHM-pozemky
042 400	Nedokončený DHM-projekty
042 500	Nedokončený DHM-umělecká díla, sbírky a insignie
042 600	Nedokončený DHM-bezúplatně nabytý
901 100	Vlastní jmění-fond investičního majetku
901 32x	Vlastní jmění-čerpání dotace
901 423	Vlastní jmění-čerpání z kapitálového příspěvku
901 52x	Vlastní jmění-čerpání ESF, ERDF
911 601	FRIM-tvorba z odpisů
911 621	FRIM-čerpání z odpisů
911 665	FRIM z KP-čerpání
911 675	FRIM z darů-čerpání
911 685	FRIM z FPP-čerpání

PŘÍLOHA P III: PŘEHLED VÝSLEDOVÝCH ÚČTŮ HK VVŠ

Tab. 29 Vybrané výsledkové účty hlavní knihy VVŠ [Interní zdroj VVŠ]

Účet HK	Název účtu
551 100	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku-FRIM (původní řešení)
551 100	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku (nové řešení)
551 150	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku-dotace
551 155	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku-kapitálový příspěvek
551 156	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku-FRIM z KP
551 157	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku-FRIM z FPP
551 160	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku-FRIM
551 200	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku-FRIM (původní řešení)
551 200	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku (nové řešení)
551 250	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku-dotace
551 255	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku-kapitálový příspěvek
551 256	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku-FRIM z KP
551 257	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku-FRIM z FPP
551 260	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku-FRIM
649 550	Jiné ostatní výnosy-odpisy z dotací-dlouhodobý nehmotný majetek
649 551	Jiné ostatní výnosy-odpisy z dotací-dlouhodobý hmotný majetek
649 555	Jiné ostatní výnosy-odpisy z KP-dlouhodobý nehmotný majetek
649 556	Jiné ostatní výnosy-odpisy z KP-dlouhodobý hmotný majetek
649 560	Jiné ostatní výnosy-odpisy FRIM z FPP-dlouhodobý nehmotný majetek
649 561	Jiné ostatní výnosy-odpisy FRIM z FPP-dlouhodobý hmotný majetek
649 565	Jiné ostatní výnosy-odpisy FRIM z KP-dlouhodobý nehmotný majetek
649 566	Jiné ostatní výnosy-odpisy FRIM z KP-dlouhodobý hmotný majetek